Strategia de dezvoltare locala a Comunei Mehadica pentru perioada 2021-2027

Anul 2020

ELABORATOR:

S.C. ESSETI PROJECT S.R.L.
Str. Rozelor, nr. 24, cam. 1, ap. 4,
Localitatea Dumbrăvița,
județul Timiș
Telefon: 0751 112 508
E-mail:
essetiproject@gmail.com

CUPRINS

Cuvânt înainte

1. Aspecte introductive ..... 1 - 11
1.1 Conceptul de *„dezvoltare durabilă”* ..... 2 - 9
1.2. Regiunea Vest – caracteristici generale ..... 9 - 11
2. Profilul Comunei Mehadica ..... 12 - 46
2.1 Demografie ..... 15 - 17
2.2. Sănătatea 18
2.3 Educația ..... 19 - 20
2.4 Poziţionarea geografică ..... 21 - 22
2.5 Relief 23
2.6 Infrastructura de transport ..... 24 - 27
2.7 Clima și fenomenele naturale specifice zonei 28
2.8 Regimul eolian și adâncimea de îngheț 28
2.9 Geologia și seismicitatea ..... 28 - 29
2.10 Hidrologia ..... 29 - 31
2.11 Rețeaua de canalizare și apă menajeră ..... 31 - 32
2.12 Alimentarea cu gaze 32
2.13 Alimentarea cu energie termică 32
2.14 Telecomunicațiile 32
2.15 Seismicitatea 33
2.16 Economie ..... 33 - 37
2.17 Turism ..... 37 - 46
3. Obiceiuri și tradiții ..... 47 - 71
4. Politică și administrație ..... 72 – 76
4.1 Procesul paretenerial ..... 75 - 76
5. Strategia de mediu ..... 77 - 82
5.1 Sistemul actual de gestionare a deșeurilor ..... 81 - 82
6. Priorități ..... 83 - 97
6.1 Analiza S.W.O.T. 84
6.2 Analiza S.W.O.T. – Cadrul general ..... 85 - 97
7. Implementarea strategiei ..... 98 - 99
8. Planul local de acțiune pentru dezvoltarea durabilă ..... 100 - 115
8.1 Considerații generale ..... 101 - 104
8.2 Principii și condiții 104
8.3 Obiective generale 105
8.4 Obiective specifice ..... 106 - 115
Concluzii ..... 116 - 120

Cuvânt înainte,

„Dragi cetățeni ai comunei Mehadica,

Strategia este un document programatic, un instrument aflat la dispoziția administrației locale pentru o mai bună guvernare și dezvoltare a domeniului local. De asemenea este un document care structurează liniile directoare strategice ale dezvoltării comunei noastre pe o perioadă de 7 ani potrivit problemelor identificate, a potenţialului local activ şi pasiv, cât şi a oportunităţilor de dezvoltare în viitorul apropiat, fiind totodată rodul colaborării cu actorii locali şi instituţiile relevante din comună la grupurile de lucru organizate.

Administraţia locală trebuie să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea viitoare a comunității, având obligaţia să propună comunităţii proiecte de dezvoltare şi să folosească resursele comunităţii respectând principiile unei dezvoltări durabile, ținând seama de interesele oamenilor.

Proiectele realizate până în prezent, cât şi cele viitoare sunt dedicate îmbunătăţirii vieții locuitorilor comunei Mehadica. Îmi doresc ca împreună să ne bucurăm de o infrastructură bine dezvoltată şi echilibrată, care să ne permită o dezvoltare durabilă din punct de vedere economic şi social, de tehnologie şi de o utilizare eficientă, dar şi raţională a tuturor resurselor locale de care dispunem. Pe lângă proiectele prioritare pentru perioada următoare, administraţia locală conştientizează importanţa dezvoltării economice şi sociale a comunei noastre, sprijinind în acest sens diverse iniţiative.

Vă mulţumesc pentru tot sprijinul acordat şi îmi doresc să ne bucurăm în continuare de fiecare proiect realizat. Sper ca dumneavoastră, cetăţenii comunei, să nu rămâneți impasibili şi să contribuiți constant la procesul de dezvoltare, astfel încât aici, în comuna noastră, să ne îndeplinim gândurile şi aspiraţiile.”

Cu deosebită considerație,

PRIMARUL COMUNEI MEHADICA,

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Ion Urechiatu

Capitolul 1

Aspecte introductive

Strategiile de dezvoltare fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior şi fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială.

Elaborarea strategiilor de dezvoltare locală şi micro-regională reprezintă unul din paşii cei mai importanţi care susţin procesele de dezvoltare locală şi micro-regională. În esenţă, acest tip de strategie clarifică pe termen mediu şi lung care sunt direcţiile şi domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunităţii. Strategiile de dezvoltare locală sunt caracterizate de cel puţin şapte trăsături care le recomandă managerilor de la nivel local responsabili cu acest domeniu.

Cele şapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele: imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, create pentru acțiune, orientare spre schimbare, orientare spre un câştig durabil. Principiul acţiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare implică acțiune concretă direcţionată spre îmbunătăţirea situaţiei regiunii ţintă.

Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potenţialului local, precum şi orientarea activităţilor de dezvoltare în concordanţă cu procesele înregistrate pe plan local. O ultimă caracteristică ar fi aceea că scopul planificării strategice este orientat spre atingerea unei dezvoltări durabile. Acest concept a devenit tot mai important în ultimii ani o dată cu evaluările finale realizate pentru multe programe internaţionale orientate spre susţinerea dezvoltării locale[1].

1.1 Conceptul de „dezvoltare durabilă”

Strategia de Dezvoltare Locală se subscrie cerinţelor de dezvoltare ale Comunităţii Europene pe principii de Dezvoltare Durabilă. Dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Ea vizează stabilirea unui cadru teoretic stabil pentru luarea deciziilor în orice situație în care se regăsește un raport de tipul om-mediu, fie că e vorba de mediul înconjurător, cel economic sau social. Chiar dacă inițial dezvoltarea durabilă s-a vrut a fi o soluție la criza ecologică, în prezent conceptul s-a extins asupra calității vieții în complexitatea sa, sub aspectul economic și cel social.

Dezvoltarea Durabilă reprezintă, în contextul românesc, dorința realizării unui echilibru, o sinteză între aspirațiile cetățeanului născut liber, societatea de care depinde și prin care se definește

[1] Revista Transilvană de Ştiinţe Administrative, IX, 2003, pp. 75-79

și contextul care permite realizarea de sine. Acest echilibru pornește de la om, actor central care caută un echilibru individual și condiții favorabile pentru a se realiza. Condițiile favorabile sunt influențate de societatea care trebuie să îl susțină și să îl motiveze și de mediul prin care se regăsește și își poate găsi echilibrul. Rolul statului în contextul dezvoltării durabile este să ajute la realizarea acestui echilibru, nu doar pentru cetățenii de acum, dar și pentru generațiile viitoare.[2]

Obiectivul Strategiei Europa 2020 a fost acela de a se asigura că redresarea economică a Uniunii Europene (U.E.) în urma crizei economice și financiare este susținută de o serie de reforme în vederea punerii unor baze solide pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă până în 2020.

Pentru realizarea acestei ambiții, Uniune Europeană și-a stabilit 5 mari obiective de atins până în 2020 cel târziu[3], obiective susținute de 7 inițiative emblematice la nivel european și în țările din cadrul U.E.: Uniunea inovării, Tineretul în mișcare, agenda digitală pentru Europa, o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, o politică industrială adaptată erei globalizării, strategia pentru noi competențe și noi locuri de muncă și Platforma europeană de combatere a sărăciei.

La nivel european, piața unică, bugetul Uniunii Europene și politica externă europeană constituie instrumente suplimentare pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020. Aceste obiective au fost stabilite și preluate în ultimii ani de toate țările membre și reeșalonate spre obiective mai noi și mai ambițioase către un orizont de timp mai mare 2030 și se referă la o nouă strategie de eficientizare energetică.

În privința sustenabilității, respectiv a șanselor ca rezultatele atinse să fie păstrate sau dezvoltate în viitor, este necesară o implicare pro-activă atât a aparatului administrativ, cât și a locuitorilor, pentru utilizarea în bune condiții a investițiilor realizate și pentru valorificarea acestora după principiile unui management durabil.

În iulie 2019, Institutul European de Inovare și Tehnologie, organism independent al Uniunii Europene, care consolidează capacitatea de inovare a Europei, a propus obiectivele pentru

[2] Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030
[3] Obiectivele incluse în Strategia Europa 2020:

- creșterea la cel puțin 75 % a procentului din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani care are un loc de muncă;
- investirea a 3 % din produsul intern brut în cercetare și dezvoltare;
- reducerea cu cel puțin 20 % a emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea la 20 % a procentului energiilor regenerabile și creșterea cu 20 % a eficienței energetice;
- reducerea ratei abandonului școlar la mai puțin de 10 % și creșterea la cel puțin 40 % a procentului diplomelor de învățământ superior;
- reducerea cu 20 de milioane a numărului persoanelor amenințate cu sărăcia sau cu excluziunea socială.

Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027, a căror implementare va fi urmărită prin următorul program al Uniunii Europene de cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)[4]:

- Obiectiv 1: Creșterea impactului regional al comunităților de cunoaștere și inovare;
- Obiectiv 2: Stimularea capacității de inovare a învățământului superior;
- Obiectiv 3: Lansarea noilor C.C.I. -uri (Comunități de cunoaștere și inovare).

Strategia europeană pentru tineret 2019 – 2027[5] recunoaște că tinerii sunt dornici să își ia în mâini propriile destine, să stabilească relații cu ceilalți și să le acorde sprijin și că ar trebui acordată o atenție deosebită tinerilor care riscă să fie marginalizați pe baza potențialelor surse de discriminare, cum ar fi originea etnică, genul, orientarea sexuală, handicapul, religia, convingerile sau opinia politică ale acestora.

În cadrul următorului buget pe termen lung al Uniunii Europene pentru 2021-2027, Politica de Coeziune a Uniunii Europene propune 5 priorități investiționale:

- Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;
- O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

La nivel național, România a realizat primele analize pe baza Raportului de Țară 2019 – Anexa D: Orientări în materie de investiții, privind finanțarea politicii de coeziune în perioada 2021-2027, pe marginea cărora au fost trasate și prioritățile naționale pentru finanțarea din Fondurile Europene post 2020.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030[6] include 17 obiective de dezvoltare durabilă, cu ținte clare pentru 2030:

[4] Sursa: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_19_3849
[5] Sursa: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C456 din 18 decembrie 2018
[6] Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 a fost adoptată de Guvernul României în ședința din 9 noiembrie 2018, prin H.G. nr. 877/2018

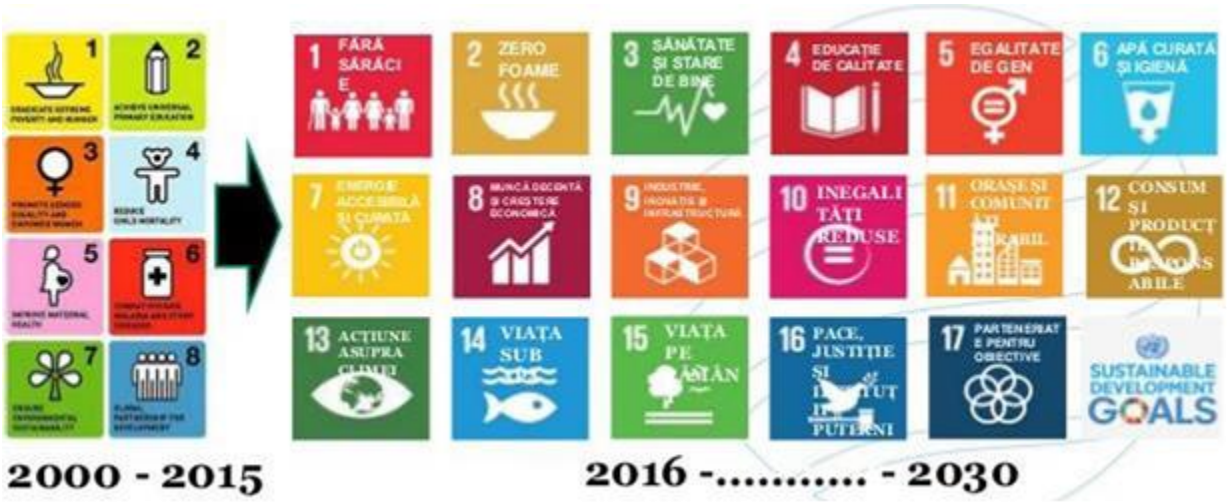

De la Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului
la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă

Obiectivele de dezvoltare durabilă nu reprezintă un obiectiv în sine, ci servesc drept puncte de reper. Acestea oferă o perspectivă necesară pe termen lung, care merge dincolo de perioadele electorale și de dorința de a obține câștiguri rapide pe termen scurt. Aceste obiective ne ajută să menținem democrații solide, să construim economii moderne și dinamice și să contribuim la o lume cu standarde de viață mai ridicate, în care inegalitățile se reduc, să ne asigurăm că nimeni nu este lăsat în urmă, cu respectarea în același timp a resurselor limitate de care dispune planeta noastră și prezervarea acestora pentru generațiile viitoare.

Pentru ca dezvoltarea durabilă să reușească în România, împreună cu angajamentele Uniunii Europene, această strategie este construită în jurul cetățeanului și nevoilor generațiilor viitoare. Strategia pleacă de la premisa că, dezvoltarea durabilă prezintă un cadru de gândire care, odată însușit de către cetățean, va ajuta la crearea unei societăți mai echitabile, definită prin echilibru și solidaritate și care să poată face față schimbărilor aduse de probleme actuale globale, regionale și naționale, inclusiv scăderea demografică. Grija statului față de cetățean și respectul cetățeanului față de instituții, față de aproapele său, de valorile morale și diversitatea culturală și etnică vor duce la o societate durabilă.

Strategia cuprinde liniile de dezvoltare și constituie baza pentru strategiile sectoriale, regionale și locale viitoare. Dezvoltarea Durabilă, contextualizată la particularitățile României prin această strategie, prezintă un cadru conceptual în spiritul căruia strategiile sectoriale trebuie armonizate. În vederea asigurării coerenței politicilor în domeniu, este nevoie, totodată, de întărirea cadrului strategic prin elaborarea unui Plan de acțiuni, realizarea unui cadru legal și instituțional adecvat, precum și de actualizarea setului de indicatori naționali specifici.

Dezvoltarea durabilă înseamnă îmbunătățirea nivelului de trai al oamenilor, oferindu-le acestora posibilitatea reală de a face alegeri, creând un mediu propice și diseminând cunoștințele, precum și asigurând o mai bună informare.

Strategia de dezvoltare este un instrument de planificare pe termen scurt, mediu şi lung presupunând o viziune de dezvoltare realistă şi realizabilă prin atingerea obiectivelor şi măsurilor stabilite în urma analizei situaţiei existente. Strategia implică principiile dezvoltării durabile a unei comunităţi/regiuni finalizând cerinţele actuale şi oferind generaţiilor viitoare posibilitatea realizării propriilor obiective de dezvoltare.

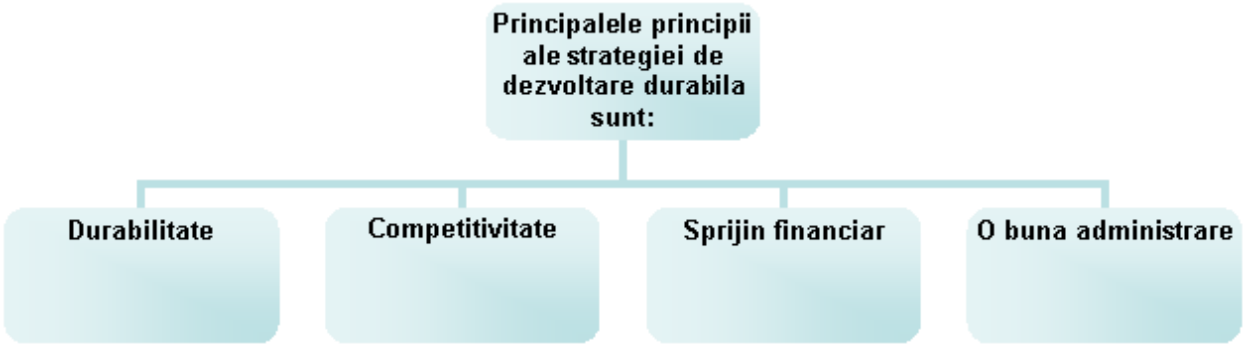

Strategia de dezvoltare a comunei Mehadica este un document de planificare strategică pentru perioada 2021 - 2027, conceput în corelaţie cu principiile dezvoltării durabile şi reprezintă documentul fundamental al planului de dezvoltare a comunei cu rol în orientarea dezvoltării economico - sociale şi în accesarea fondurilor structurale şi de coeziune ale Uniunii Europene. Prin obiectivele propuse, strategia respectă direcţiile de dezvoltare ale comunei încadrându-se în documentele programatice naţionale.

Documentul dorește să furnizeze toate informațiile necesare în vederea luării unor decizii locale corecte şi coerente, să reprezinte un ghid de regenerare şi dezvoltare a comunei în deplin acord cu voinţa cetăţenilor.

Misiunea strategiei este de a mobiliza toate resursele umane, materiale şi financiare dobândite la nivel local, atrase în alte surse, pentru a implementa măsurile şi proiectele propuse, astfel încât afirmaţiile anterioare să poată deveni realitate.

Un aspect crucial al strategiei îl constituie asigurarea bazelor pentru o relație nouă cu localitățile din jur. Coeziunea teritorială a proceselor de dezvoltare presupune construirea alianțelor rurale pentru a consolida poziția polului de dezvoltare pe care îl alcătuiesc Mehadica și comunele din jur în regiune și la nivel național.

O strategie nu doar reacţionează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influenţele diferiţilor factori interni şi/sau externi ai regiunii ţintă, dar conţine și elemente proactive, acestea construind posibile planuri şi programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situaţii ce ar putea să apară pe parcurs. Principiul acţiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare presupune o acțiune concretă direcţionată spre îmbunătăţirea situaţiei regiunii ţintă.

Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potenţialului local, precum şi orientarea activităţilor de dezvoltare în concordanţă cu procesele înregistrate pe plan local.

Relația dintre administraţia publică și cetăţeni a fost întotdeauna una destul de controversată, fiecare parte având așteptări care nu au fost întotdeauna satisfăcute de cealaltă parte. Dacă așteptările cetățenilor sunt legate de transparență și eficiența serviciilor publice, așteptările aparatului administrativ sunt legate de implicare activă a cetățenilor în viața comunității.

Obiective specifice:

- ✓ Modernizarea infrastructurii;
- ✓ Eficientizarea serviciilor publice și a relației cu cetățenii;
- ✓ Dezvoltarea rurală coerentă și protejarea mediului;
- ✓ Dezvoltarea resursei umane, formare profesională, încurajarea dobândirii de noi competențe și creșterea ratei de acupare a populației;
- ✓ Dezvoltarea turistică și culturală.

Realizarea obiectivelor de dezvoltare economico - socială durabilă va lua în considerare următoarele criterii:

- coeziunea și solidaritatea cetățenilor;
- puterea comunei;
- dezvoltarea durabilă;
- obiective de calitate globale locale – integrare.

Pentru fiecare dintre acestea în domeniile de acțiune stabilite se formulează câte un obiectiv strategic (proces), astfel:

Criterii / Planuri	*Social*	*Economic*	*Urbanism*	*Mediul înconjurător*	*Infrastructura*
	Plan social	*Plan economic*	*Plan Urbanism*	*Plan de mediu*	*Plan infrastructură*
Coeziunea / solidaritatea Cetățenilor	Creșterea coeziunii sociale a cetățenilor Acces la informație	Creșterea numărului de locuri de muncă	Politici ale teritoriului în favoarea cetățenilor	Cresterea coeziunii ecologice a cetatenilor	Asigurarea satisfacerii nevoilor de confort si civilizatie
Puterea comunei	Creșterea puterii sociale a comunei	Creșterea puterii economice a comunei	Valoare ridicată a comunei	Echilibru între activități antropice și poluare	Nivel ridicat de civilizație
Dezvoltarea Durabilă	Minime probleme sociale	Minime probleme economice	Valorificarea teritoriului ca resursă	Minime probleme de mediu	Optimizarea raportului nevoi / resurse
Obiective CADRU-CALITATIV	Aliniere la standarde sociale europene	Aliniere la standarde economice europene	Aliniere la standarde europene de urbanism	Aliniere la principii, standarde de mediu europene	Aliniere la standarde europene de civilizație

Alternativele de optimizare ale proceselor Strategiei de Dezvoltare Locală sunt legate de adoptarea unui anumit model de funcționare, care să poata fi luat ca sistem de referință în evaluarea continuă a rezultatelor, astfel încat procesul de implementare a acesteia să poată fi monitorizat și evaluat de către toți partenerii implicați:

- cetățenii și societatea civilă;
- comunitatea economică și componentele ei majore (administrația);
- tehnocrații (experți, evaluatori).

Cele trei procese de bază: social, economic și mediu vor fi completate de alte procese caracteristice comunei Mehadica, procesele de urbanism și infrastructură, conturând un proces comunitar integrat, alcătuit din procese paralele realizând un ansamblu funcțional, cu o viziune unitară integrată.

Acestea corespund domeniilor și sectoarelor definite încă în faza de evaluare a situației existente și a potențialului local.

Capacitatea strategiei și a planurilor de acțiune de a răspunde nevoilor actuale, utilizand eficient resursele existente și adaptându-se viziunii generațiilor tinere reprezintă, de asemenea, un criteriu fundamental de realizare a obiectivelor majore descrise în acest capitol.

Pentru fiecare domeniu planificarea strategică se face pe 3 niveluri:
- nivel strategic - pe termen lung;
- nivel tactic - pe termen mediu;
- nivel de proiecte - pe termen scurt, eșalonat.

În acest fel se acoperă complet aria de dezvoltare strategică a comunei Mehadica pentru perioada 2021 - 2027 și se prefigurează tendințele pentru perioada următoare.

1.2 Regiunea Vest – caracteristici generale

Regiunea de Dezvoltare Vest s-a constituit cu aprobare guvernamentală la data de 28 octombrie 1998 și este compusă din județele Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș. Situată la confluența unor importante drumuri europene, unde civilizația vestului interacționează cu cea estică, Regiunea Vest - România se învecinează cu Ungaria si Serbia si Muntenegru si face parte din Euroregiunea Dunăre - Criș - Mureș - Tisa (DKMT), care implică cele patru județe ale Regiunii Vest, patru comitate din Ungaria și regiunea autonomă Voivodina din Serbia. Regiunea Vest are o suprafaţă de 32.034 km², reprezentând 13,4% din suprafaţa ţării și este traversată de paralela de 45º, respectiv 46º latitudine nordică și de meridianele de 21º, 22º și 23º longitudine estică.

Harta geografică a Regiunii de Vest

Populaţia

În anul 2011, populaţia Regiunii Vest era de 1.910.469, reprezentând 8.94% din populația României.

Caracteristici teritorial-administrative

Din punct de vedere teritorial administrativ la nivelul Regiunii Vest există 323 de unităţi teritorial administrative, care sunt împărţite după cum urmează: 12 de municipii, 30 de orașe și 281 de comune.

Potenţialul economic

Regiunea Vest este considerată a fi o regiune în creștere, cu rezultate economice superioare mediei naţionale, adesea pe locul doi, după Regiunea București-Ilfov.

Sistemul de educație

Consecinţă a evoluţiilor demografice din ultimii ani, caracterizate prin scăderea populaţiei și prin amplificarea migraţiei externe, populaţia școlară din toate nivelurile educaţionale a înregistrat o reducere continuă[7].

Caraș-Severin este un județ din regiunea Banat din Romania, ce are ca reședința orașul industrial Reșița. Situat în partea de sud-vest a României, județul Caraș-Severin are o suprafața de 8514 km pătrați (3,6 % din suprafața țîrii și ocupă locul al treilea, ca mărime între județele țării) și cuprinde 2 municipii, orașul Reșița și orașul Caransebeș, 6 orașe, 69 de comune cu 188 de sate.

Limitele județului Caraș-Severin sunt în cea mai mare parte convenționale, astfel se învecinează cu județele:
• Timiș în nord și nord-vest,
• Hunedoara și Gorj în est,
• Mehedinți în est și sud-est,
• Dunărea formează în partea de sud și sud-vest granița cu Iugoslavia.

Din punct de vedere geografic, în județul Caraș-Severin se află toate cele trei trepte clasice, predominând însă relieful muntos care ocupă 65% din teritoriu, fiind reprezentat de Munții Banatului, Munții Țarcu-Godeanu și Munții Cernei. De aceea el poate fi considerat ca fiind un județ de munte. Relieful muntos crește în altitudine de la vest spre est, culminând în Munții Godeanului, cu înălțimile lor de 1600-2200 m, se ridică mult deasupra părții sudice a Munților Poiana Ruscă și a munților Semenic, Almăj, Locvei, Aninei, și Dognecei, care au înălțimi cuprinse între 600 și 1400 m.

Acești munți sunt separați de culoarele depresionare Bistra și Timiș-Cerna. Spre vest se întind Dealurile Oraviței, Doclinului și Sacoș-Zăgujeni, precum și o porțiune restrânsă a Câmpiei Timișului. Cea mai mică altitudine a județului se găsește în zona localității Drencova, fiind de cca. 76 m iar maximul se înregistrează în Vârful Gugu din munții Godeanu la 2.291 m.

Dezvoltarea regională este ansamblul politicilor autorităților publice centrale și locale elaborate în scopul îmbunătățirii performanțelor economice a unor arii geografice constituite în regiuni de dezvoltare și care beneficiază de sprijinul Uniunii Europene, a guvernului și a altor instituții și autorități naționale sau internaționale.

[7] Sursa: http://www.automotivest.ro/media/dms/actualizare_profil_REGIUNEA%20VEST_Av(1).pdf

Capitolul 2
Profilul Comunei Mehadica

Mehadica este o comună în județul Caraș-Severin, Banat, România, situată pe valea râului Mehadica, formată numai din satul de reședință cu același nume. Centrul comunei se află la 45.038944 - latitudine nordică şi 22.264762 - longitudine estică. Localitatea Mehadica este atestată din 1440 – 1444 cu populaţie de etnie română. Călătorul turc Evilya Celebi pomeneşte de numeroasele aşezări din zona Banatului, cu populaţie autohtonă în creştere.

Imagine panoramică a comunei

A fost supusă ocupaţiei romane, apoi ungare, turceşti, a trimis luptători în războaiele împotriva turcilor sau imperialilor austrieci. Fiind retrasă de pe traseul principal al Culoarului Timiş Cerna, nu a intrat în sistemul de fortificaţii de pe acest culoar, dar a făcut parte din Banatul de Severin, iar în perioada ocupării Banatului de către Imperiul Austro-ungar, din districtul Mehadiei, aparţinând de ţinutul cameral austroungar. Populaţia s-a ocupat cu creşterea animalelor, agricultura, iar în perioada comunistă nu a făcut parte din comunele cooperativizate.

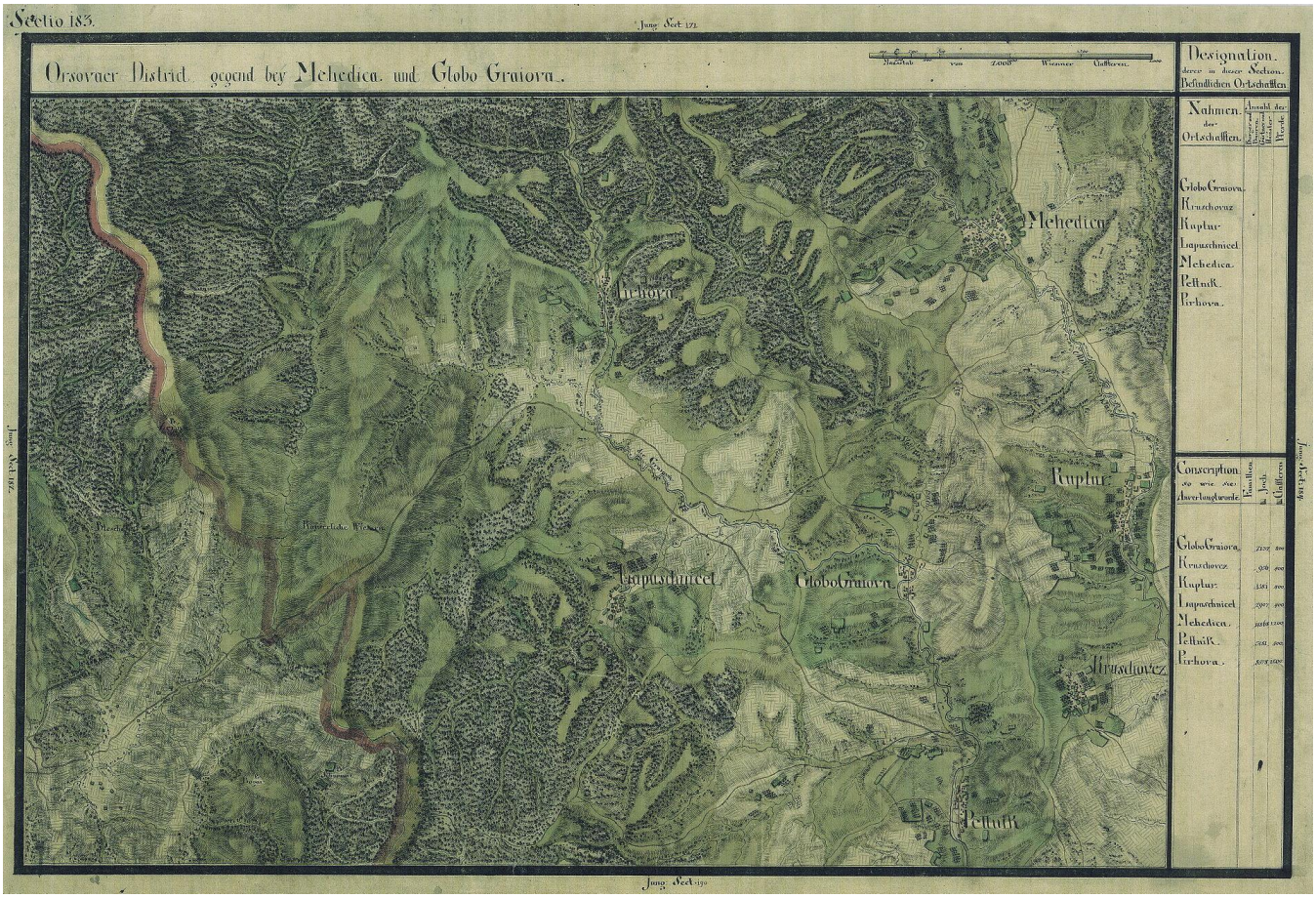

Mehadica în harta Iozefină a banatului

Limitele administrative și denumirea localităţilor sunt stabilite prin Legea nr. 2 din 1967, menţinute ca atare. Comuna se situează la 25 km distanță de Băile Herculane, 56 km de Caransebeș şi 100 km de Reșița.

Comuna Mehadica se învecinează cu:
- teritoriul administrativ al comunei Teregova, la nord;
- teritoriul administrativ al comunei Luncavița, la nord-est;
- teritoriul administrativ al comunelor Domașnea şi Cornea, la est;
- teritoriul administrativ al comunelor Iablanița şi Lăpușnicel, la sud;
- teritoriul administrativ al comunei Prigor, la vest.

Harta județului Caraş-Severin
Cu evidențierea comunei Mehadica

2.1 Demografie

Populaţia constituie una din cele mai complexe colectivităţi statistice datorită diversităţii caracteristicilor care fac obiectul observării, al modificărilor frecvente în structura şi dimensiunea sa. Preocupările actuale ale demografiei se orientează tot mai mult spre cunoaşterea, descrierea şi analiza evoluţiei familiilor şi a gospodăriilor, ca formă esenţială a modului de convieţuire umană, suport informaţional statistic esenţial pentru construirea politicilor de dezvoltare economică şi socială a ţării.

Modificările structurale ale populației survenite in ultimii ani se înscriu în tendința, de lungă durată, de accentuare a gradului de îmbătrânire demigrafică a populației, proces tipic populațiilor europene. Efectele procesului de îmbătrânire demografică asupra desfășurării vieții economice și sociale, cât și asupra evoluțiilor demografice viitoare, vor fi din ce în ce mai puternic resimțite în următorii ani.

În România, în perioada anilor 2007 – 2018, populația rezidentă totală a scăzut an de an, într-un ritm anual de 0,6%.

Valorile negative ale sporului natural, conjugate cu cele ale soldului migrației externe au făcut ca populația rezidentă să se diminueze în perioada 2007 – 2018 cu 1.410,9 mii persoane. Evoluția descendentă nu este surprinzătoare, toate informațiile asupra mișcării naturale și migratorii din ultimii 12 ani arătând un declin bine instalat.[8]

În anul 2017, în Regiunea de Vest erau 833.499 locuințe, cel mai mic număr de locuințe din cele opt regiuni de dezvoltare, în corelație cu numărul populației. [9]

Sporul natural negativ se resimte și la nivelul comunei, astfel pe an se înregistrează aproximativ 1 născut, iar decesele sunt în jur de 15 la număr.

Majoritatea locuitorilor sunt români (92,76%). Principalele minorități sunt cele de romi (2,87%) și maghiari (1,03%). Pentru 2,87% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută[10].

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (540 locuitori), cu o minoritate de baptiști (10 locuitori) și penticostali (10 locuitori), comuna are, astfel, trei lăcaşe de cult: Biserică Ortodoxă, Biserică Baptistă și Biserică Penticostală.

[8] INS – Proiectarea populației României, pe medii de rezidență la orizontul anului 2060.
[9] Planul pentru dezvoltarea regională al Regiunii de Vest 2021 – 2027 – ADR Vest
[10] Rezultatele finale ale Recensământului din 2011: „Tab8. Populația stabilă după etnie – județe, municipii, orașe, comune". Institutul Național de Statistică din România. iulie 2013

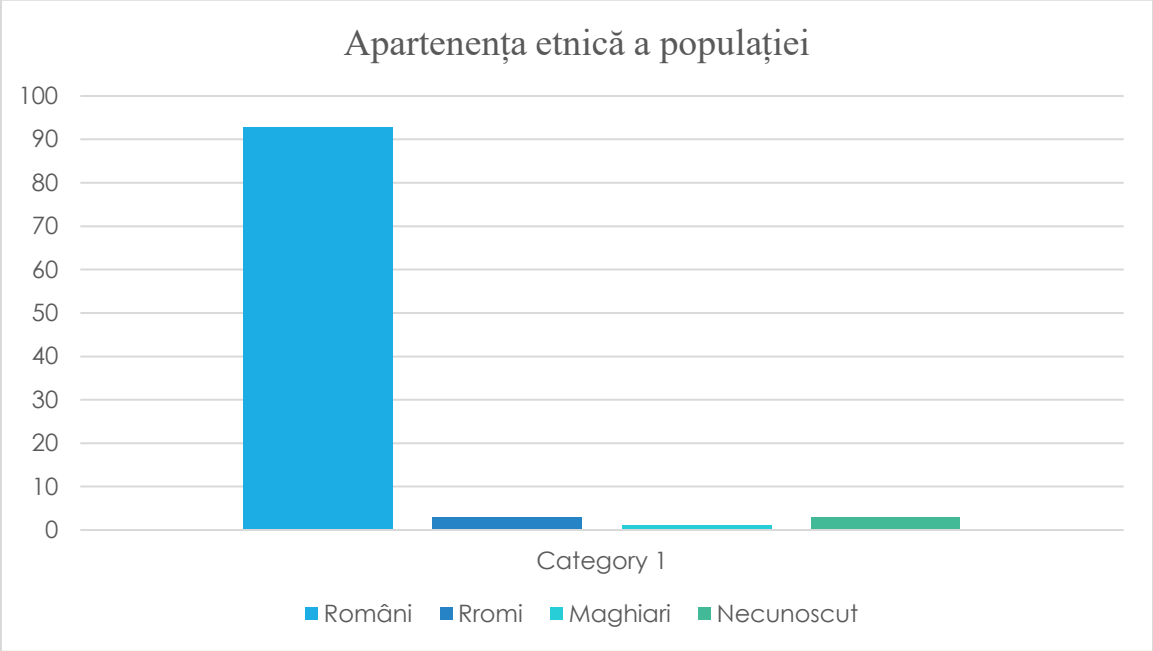

Apartenența etnică a populației

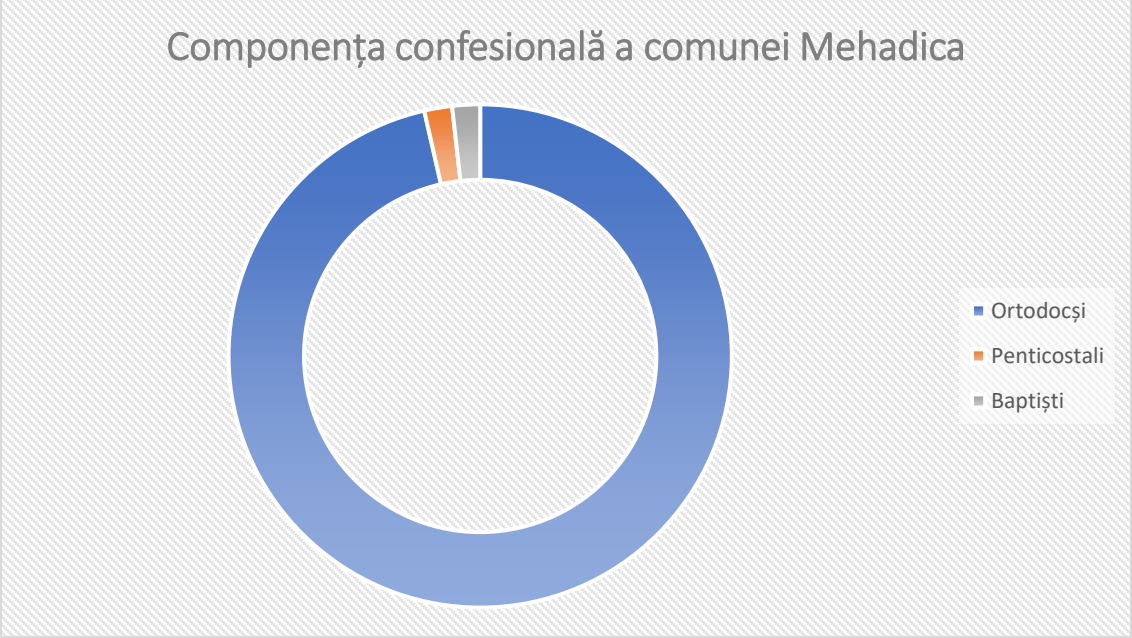

Componența confesională

2.2 Sănătatea

La nivelul județului distribuția spitalelor este neuniformă și se suprapune în general zonelor mai joase de relief, cu o densitate a populației mare, respectiv în cele mai mari orașe, însă spațiile montane și mai greu accesibile, precum și arealele din estul sau vestul județului rămân neacoperite din acest punct de vedere. Infrastructura medicală este într-un stadiu avansat de deteriorare și degradare, multe dintre unitățile medicale sunt uzate fizic (funcționând în clădiri foarte vechi), fiind improprii pentru oferirea unor servicii medicale adecvate.

În comuna Mehadica funcționează un dispensar uman pe un teren având suprafața de 352 mp, având regimul de înălțime P+1E.

Datorită degradării materialelor structurii cauzate de ascensiunea apei capilare, a infiltrației apelor pluviale, precum a faptului ca la nivelul acoperișului și a planșeului de peste parter există elemente degradate, primăria a demarat un proiect finanțat prin programul P.N.D.L. II, având ca obiectiv de investiție *reabilitarea, modernizarea și dotarea dispensarului uman,* obiectiv, la care lucrările au început în cursul acestui an.

Construcția propusă va avea funcțiune de dispensar comunal ce va găzdui urmatoarele specialități: medicina de familie, stomatologie, farmacie și un punct de colectare probe biologice. Spațiile interioare nu corespund ca nivel de finisare si nici ca dispunere pentru a putea facilita fluxurile cerute prin legislația în vigoare în vederea desfășurării activităților medicale într-un dispensar comunal cu specialitățile mai sus menționate. Se dorește, astfel, refuncționalizarea interioară în vederea amenajării unui dispensar cu 2 accese, cel principal aflat pe fațada principală ce va fi folosit de pacienți și va duce direct în zona de recepție și sala de așteptare astfel încât să nu deranjeze desfășurarea actului medical în cabinet și unul propus pe fațada posterioară care va facilita accesul medicilor către cabinete prin intermediul unui vestiar astfel încât să se respecte normele de igienă sanitară.

În comună serviciile medicale asigurate sunt medicina de familie și stomatologia, din păcate lipsesc serviciile sanitar-veterinare și fitosanitare.

Necesitatea acestui proiect survine și datorită nivelului de accesibilitate asupra sistemului sanitar, care la nivelul județului prezintă cea mai redusă rată din cadrul Regiunii de Vest. Cauza fiind relieful, dispunerea drumurilor dar și sistemul spitalicesc slab dezvoltat, aproximativ 60.000 locuitori parcurg un timp de peste 30-40 de minute pantru a ajunge la cel mai apropiat spital.[11]

[11] Planul pentru dezvoltarea regională al Regiunii de Vest 2021 – 2027 – ADR Vest

2.3 Educația

Raportul intitulat *Monitorul Educației și instruirii din România (2019)*[12], a subliniat câteva probleme de fond ale educației din România, probleme care contribuie la determinarea gradului de calitate a actului educațional. Una dintre acestea ar fii investițiile în educație, care sunt reduse, comparativ cu media europeană, țara noastră având cea mai mică alocare din Uniunea Europeană, iar finanțarea de bază a educației este insuficientă pentru a acoperi nevoile școlilor.

Școlile din zonele rurale tind să aibă mai puțini elevi și clase mai mici, neputând să atragă profesori bine calificați, chiar dacă primesc o finanțare mai mare per elev. Atractivitatea școlilor din mediul rural și zonele dezavantajate pentru profesorii bine calificați este limitată, iar sistemul finanțării complementare de către autoritățile locale tinde să favorizeze școlile din orașele mai dezvoltate, acest lucru mărind și mai mult inegalitățile din sistem.

Nevoia de unități de educație timpurie este evidențiată prin raportarea copiilor înscriși în creșe și grădinițe, la numărul total de copii cu vârste între 0 și 5 ani (inclusiv). La nivelul județului Caraș-Severin se identifică cea mai ridicată prezență a copiilor în creșe și grădinițe, unde 45,6% din totalul populației ante și preșcolare au participat la procesul de educație timpurie.

De asemenea, dotarea unităților de învățământ este diferită și poate genera decalaje suplimentare privind calitatea educației între școlile din mediul urban și cele din mediul rural. În *Strategia Privind Modernizarea Infrastructurii Educaționale 2017 – 2023*, se menționează că 60% dintre școlile primare sau gimnaziale din mediul rural nu sunt dotate cu biblioteci, comparativ cu 20% din mediul urban. Disparitățile dintre rural și urban se manifestă și la nivelul dotării unităților de învățământ cu laboratoare: 72% dintre școlile din rural și 30% din urban nu sunt dotate cu laboratoare. Proporția se păstrează și la nivelul situației sălilor de sport, unde 68% din școlile aparținând spațiului rural și 29% din școlile din mediul urban nu dispun de acestea.[13]

Comuna Mehadica deține ca unitate de învățământ Școala cu clasele I-VIII Mehadica, în cadrul căreia se regăsește și Grădinița cu program normal a comunei. În cadrul unității de învățământ sunt luați în evidență un număr total de 78 de elevi, din care:

- 13 preșcolari: 4 copii în grupa mică; 5 copii în grupa mijlocie și 4 copii în grupa mare;
- 27 elevi ciclu primar: 4 elevi clasa pregătitoare; 4 elevi clasa I; 5 elevi clasa a II-a; 7 elevi clasa a III-a; 7 elevi clasa a IV-a;

[12] https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/et-monitor-report-2019-romania_en.pdf
[13] Planul pentru dezvoltarea regională al Regiunii de Vest 2021 – 2027 – ADR Vest

- 38 elevi ciclu gimnazial: 13 elevi clasa a V-a; 7 elevi clasa a VI-a; 11 elevi clasa a VII-a; 7 elevi clasa a VIII-a.

Prin sprijinul financiar accesat prin programul FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală AXA PRIORITARĂ 3 MĂSURA 322 – „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătăţirea serviciilor de bază pentru economia şi populaţia rurală şi punerea în valoare a moştenirii rurale”, Primăria comunei în calitate de partener principal și Asociația Socio-Culturală Mehadica, în calitate de partener secundar au încheiat un acord de colaborare pe o perioadă de 6 ani în vederea implementării componentei sociale, și anume: realizare cresă cu două grupe.

În anul 2010, când au început demersurile proiectului, copiii preşcolari beneficiau deja de o grădiniţă, pentru antepreşcolari însă nu a existat nici în comună şi nici în comunele din împrejurimi o creşă, ceea ce justifica necesitatea construirii acesteia. Învăţământul şcolar primar este asigurat de şcoală generală cu clasele I-VIII în clădirea căreia funcţionează şi grădiniţa.

Conform cap. III.1. din NP022-97 şi cap. 4 din Legea 263/19.07.2004 s-a înfiinţat o creşă cu program de lucru zilnic cu 2 grupe:

- grupa mijlocie - copii cu vărsta între 1 şi 2 ani;
- grupa mare - copii cu vârsta între 2 şi 3 ani.

În comună mai există un spațiu pentru recreere, mai exact un parc ce deservește drept loc de joacă pentru copii.

Școala cu clasele I-VIII Mehadica

2.4 Poziţionarea geografică

Suprafaţa teritoriului administrativ al comunei este predominant muntos, acoperit de păduri bătrâne și o treime este alcătuit din dealuri. Comuna este situată în partea de centru a judeţului, pe versanții estici ai Semenicului.

Vecinătăţile teritoriului administrativ sunt:

- spre nord – Comuna Teregova
- spre nord-est – Comuna Luncavița
- spre est – Comunele Domașnea și Cornea
- spre sud – Comunele lablanița și Lăpușnicel
- spre vest – Comuna Prigor.

Teritoriul comunei și împrejurimile

Din punct de vedere al accesibilităţii, comuna este situata in afara rutelor principale de trafic, fie rutier fie de linii de cai ferate. Cea mai apropiata ruta carosabila majora este DN 6 – E 70, ce leagă nordul judeţului de sud, cu desfăşurare pe axa culoarului Timiş – Cerna. Din dreptul localităţii Teregova se desprinde din acest D.N. ca un inel în paralel cu drumul principal, drumul judeţean DJ 608, nemodernizat, ce leagă localităţile Luncavița, Verendin, Mehadica, Globu Craiovei și Lăpușnicel, de Valea Almajului.

O altă legătura spre Mehadica este Drumul Comunal 35, din Cuptoare, modernizat, în stare medie. Teritoriul comunei a fost străbătut și de o cale ferată de exploatare forestieră, dar care s-a desfiinţat.

Din punct de vedere al mărimii comunei, în cadrul judeţului se situează în categoria comunelor cu o suprafaţa peste medie – 11.803 ha teritoriu administrativ, fata de maxim 38.000 ha – Com. Zăvoi, sau minim 2.200 ha – Com. Ocna de Fier. Cu o populaţie de 911 locuitori, a singurei localităţi din comuna, rezultă o densitate a locuitorilor în teritoriu de 7,72 loc/100 ha, deci mult sub media pe judeţ, care este de 28 loc/100 ha. Folosinţele terenurilor din cuprinsul teritoriului

sunt prezentate în bilanţul teritorial existent, la nivelul anului 1999, in mod predominant de păduri (70,15%).

2.5 Relief

Este alcătuit din versantul de est al Masivului Semenic, pornind de la cumpăna apelor dintre izvoarele Nerei, până la cursul pârâului Valea Sârbului.

Sub aspect geomorfologic, zona centrală aparţine masivului cristalin insular al Semenicului, pe clina estică. Masivul Semenic se înscrie în unitatea Carpaților Occidentali, grupa Munţilor Banatului, iar înălţimile maxime se situează în partea vestică a comunei:

– Tilva Nerganița Mare 1464 m altitudine, cu continuitate pe șa până la Izvorul Vulturilor,

– Tilva Nerganița Mică 1221 m altitudine și Punctul Prislop 902 altitudine, ca trecere între Mehadica și Comuna Prigor. Dinspre această creastă muntoasă coboară spre est Fata Craiovei (punct maxim - Tilva Craiovei 1103m), Cracu Prunișorilor (1089m), Dosul Prunișorului, Cracul Străjeștilor, Cracu Izvorul Bun (988m), Tilva Căţelei, Dosul Mare, Dosul Mehadiei (cu Cracu Roșului și Cracul Fetelor). Culmile sunt despărţite de cursuri de apă cu văi adânci și repezi, care se adună în Pârâul Mehadica.

Din punct de vedere geologic, Munții Semenicului sunt grefați pe cristalinul getic în care se disting două serii cirstaline: seria de Miniș și seria de Sebeș.

Seria de Miniș se află în regiunea văii Tăria și a culmii Tâlva Cățelii și este constituită din filite sericitice, cuarțitice, tufogene, șisturi calcaroase, șisturi clorito-amfibolice cu intercalații de metagabbrouri, roci porfirogene și gnaise aplitice. Seria de Sebeș se află în partea de nord și de est a Munților Semenicului și se caracterizează prin predominanța paragnaiselor și a micașisturilor cu biotit, granați, disten și staurolit, cu numeroase intercalații de cuarțite. Această serie este străpunsă de grandiorite care apar pe valea Ponească, la obârșia văii Bârzavei și a văii Nerei.

Dealurile pornesc având culmile orientate spre est în continuarea celor muntoase, dar ocupă o suprafaţa de cea. 40% din teritoriul comunei. Sunt dealuri ca Dealul Crăcoasa, cu Tilva Crăciunescu 612 m, Dealul Badinului și Dealul Domașnei, Dosul Trușchiu. Versantul de vest al Râului Belareca, care formează baza culoarului Timiș-Cema în zona comunei Mehadia, are culmi abrupte si închide o strâmtoare la întâlnirea cu versantul estic al văii – Poarta Orientală.

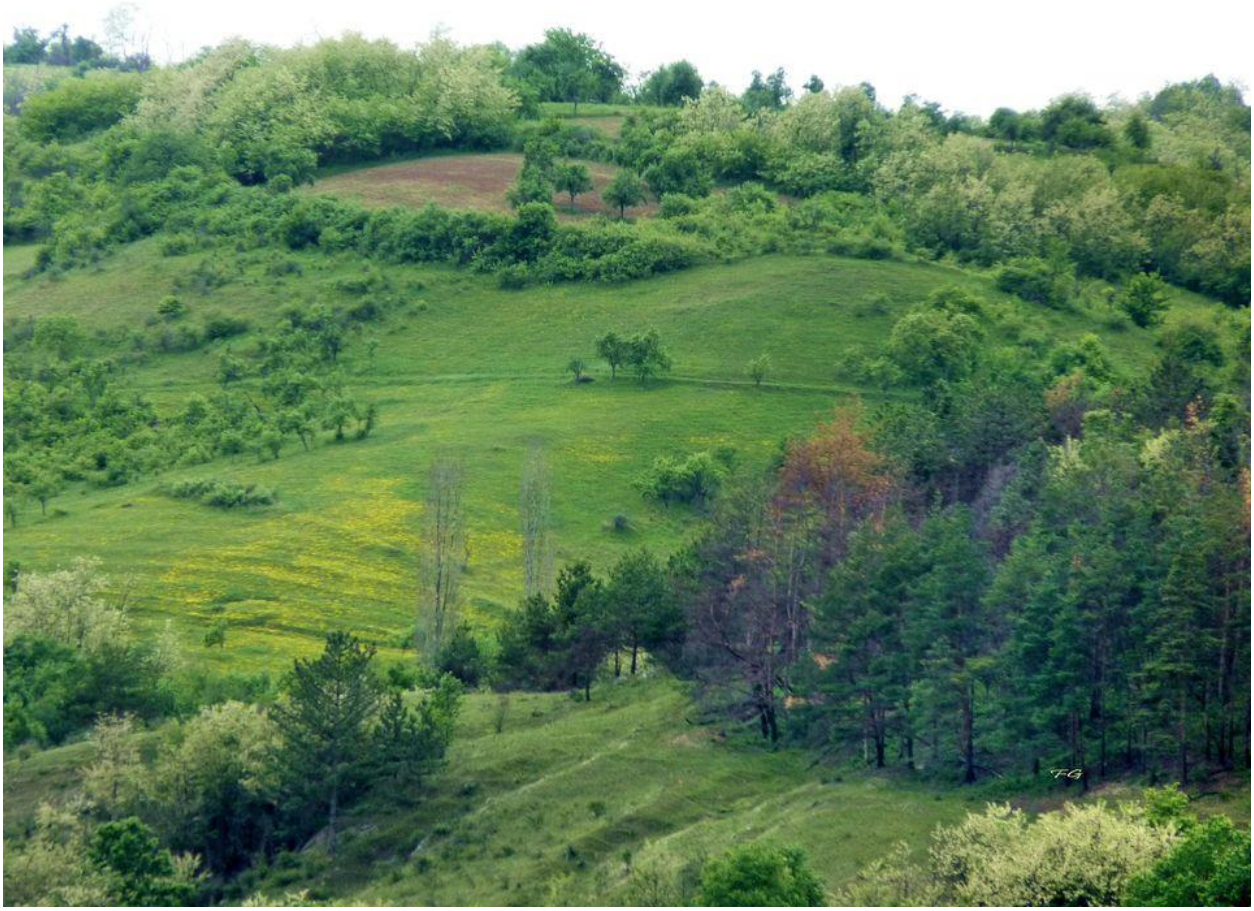

Forme de relief

2.6 Infrastructura de transport

Lungimea și densitatea drumurilor publice plasează Regiunea de Vest printre cele mai puțin dezvoltate din România. La nivel județean, Caraș-Severin se află pe ultimul loc din punct de vedere al lungimii rețelelor de drumuri cu 1.970 km. La nivelul județului Caraș-Severin, un procent de 21,1% este reprezentat de drumurile din pământ și pietruite, care necesită investiții importante pentru modernizare. În ceea ce privește viabilitatea drumurilor, în județ starea acestora este rea și foarte rea pentru jumătate din ele.[14]

Situația prezentată anterior se regăsește și la nivelul drumurilor afalte pe teritoriul comunei, iar menținerea stării actuale a drumurilor vicinale implică pierderi atât cu impact economic cât şi social, aceste drumuri fiind practicabile doar în perioade fără precipitații şi nici atunci pe toată lungimea traseelor.

[14] Planul pentru dezvoltarea regională al Regiunii de Vest 2021 – 2027 – ADR Vest

Degradarea continuă a traseelor de drumuri vicinale va îngreuna circulația utilajelor agricole, astfel că zonele puternic degradate vor fi ocolite fiind create local noi trasee ale acestora, pe terenurile învecinate, fiind afectată proprietatea privata şi culturile realizate pe acestea.

De asemenea, Comuna Mehadica va trebui să obțină resursele necesare pentru a efectua lucrări minime de amenajare, astfel ca aceste drumuri să poată fi practicate în toate cele patru anotimpuri. Neexistând însă posibilitatea modernizării din punct de vedere al structurii rutiere şi a suprafeței de rulare, precum şi a colectării apelor de suprafață prin dispozitive de scurgere conforme cu normele tehnice în vigoare, corpul drumurilor se va degrada continuu făcând ca indiferent ce tip de lucrări cu caracter temporar se vor realiza pe acestea, lucrările vor fi executate doar pentru remedierea temporară a defecțiunilor structurii rutiere.

Astfel Comuna Mehadica a demarat mai întâi, beneficiând de fondurile programului P.N.D.L. II, procedura de achiziționare a serviciilor de elaborare Proiect Tehnic și asistență tehnică din partea proiectantului pentru proiectul *„Modernizare drumuri vicinale în comuna Mehadica, județul Caraș-Severin”*, în urma cărora s-a putut trece la etapa de execuție a lucrărilor aferente drumurilor vicinale. Proiectul tratează lucrările necesare modernizării unui număr de 4 drumuri vicinale de pe raza localității Mehadica, cu lungimea totală de 9.430,00 m, din care:

- Drum vicinal 1 în lungime de 1.358,00 m;
- Drum vicinal 2 în lungime de 5.700,00 m;
- Drum vicinal 3 în lungime de 1.517,00 m;
- Drum vicinal 4 în lungime de 855,00 m.

Căile de acces din teritoriul comunei sunt de tip rutier. Teritoriul administrativ al comunei Mehadica este străbătut de următoarele trasee de drumuri publice:

• drumul județean DJ 608 – asigură legătura între localitatea Cuptoare şi localitatea Luncavița;
• drumul comunal DC 35 - asigură legătura între drumul județean DJ 608 (localitatea Mehadica) şi localitatea Lăpușnicel.

Comuna Mehadica este în afara principalelor rute de circulaţie din teritoriul naţional. Localitatea comunei este situată pe drumul judeţean ce constituie inelul deviat din DN 6, din Teregova spre Valea Almajului – DJ 608.

Prin sprijinul financiar accesat prin programul FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală AXA PRIORITARĂ 3 MĂSURA 322 – „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătăţirea serviciilor de bază pentru economia şi populaţia rurală şi punerea în valoare a moştenirii rurale”, Comuna a modernizat străzile rurale, a căror structură rutieră era total necorespunzătoare, incapabile să suporte în condiţii meteorologice dificile chiar şi traficul rutier de autoturisme. Pe timp nefavorabil (ploaie, zăpadă), chiar şi accesul maşinilor de intervenţie era

foarte dificil. Pe unele sectoare pietruirea era impregnată cu pământ fapt ce a condus ca pe aceste străzi să se producă o serie de degradări de tipul făgaşelor, gropilor şi văluririlor, aceste defecţiuni îngreunând foarte mult desfăşurarea circulaţiei rutiere. Gropile şi denivelările din carosabilul pietruit, provoacau degradarea prematură a autovehiculelor, stresul utilizatorilor şi impuneau o viteză de deplasare redusă şi în condiţii improprii, acest fapt fiind un impediment deosebit de important în calea investitorilor care ar putea contribui la dezvoltarea comunităţii rurale. În perioadele uscate datorită circulaţiei se producea mult praf care polua atmosfera. În urma celor constatate sectoarele erau într-o stare tehnică complet necorespunzătoare, străzile erau improprii pentru desfăşurarea circulaţiei rutiere, astfel în anul 2011 au început lucrările de execuție, lucrari care au fost finalizate in anul 2013.

Cea mai apropiată gară este Gara Crușovăț, aflată la circa 4 km de Mehadica.

2.7 Clima și fenomenele naturale specifice zonei

Comuna Mehadica se încadrează în climatul temperat continental moderat, cu uşoare influenţe submediteraneene. Condiţiile climatice din zona localităţii Mehadica se caracterizează prin următorii parametri:

- Media lunară minimă: –2,0ºC – Ianuarie;
- Media lunară maximă: +18,0ºC – Iulie-August;
- Temperatura minimă absolută: -30,0ºC (13.01.1985);
- Temperatura maximă absolută: +39,2ºC (11.08.1994);
- Temperatura medie anuală: +9ºC ... 10ºC;

Din observaţiile locale s-a constatat că primul îngheţ se produce în prima decadă a lunii octombrie, iar ultimul îngheţ în mijlocul lunii aprilie.

Media anuală a precipitaţiilor este de 800 ... 1000 mm. Din punctul de vedere al căilor de comunicaţie din zonă, STAS 1709/1 – 90 situează amplasamentul în zona de tip climateric III, cu valoarea indicelui de umiditate Im = > 20.

Mehadica sub aspectul fenomenelor climatice

2.8 Regimul eolian și adâncimea de îngheț

Direcţia maselor de aer pe teritoriul judeţului este influenţată de orientarea şi dispunerea unităţilor de relief, predominante fiind vânturile de vest, nord-vest şi nord-est. În zona Defileului Dunării sunt predominante vânturile de vest şi nord-vest.

Roza vânturilor întocmită pentru staţia de pe Semenic arată o frecvenţă anuală a vântului din direcţia nord şi nord-vest de 29,2 %, iar dinspre sud şi sud-est 34,6 %. La staţia de pe Ţarcu, frecvenţa anuală este de 33,8 % din direcţia nord şi nord-est şi de 28,7 % dinspre sud şi sud-est.

Influenţa reliefului se constată la staţia de la Caransebeş, unde vântul predomină dinspre nord-vest (11%) şi sud-est (24,5%), în concordanţă cu orientarea depresiunii. Viteza medie a vântului ajunge la 6-7 m/s, iar vitezele maxime anuale ajung până la 20 m/s în Defileul Dunării, unde se canalizează pe culoarul Dunării.

Conform informațiilor din teritoriu, stratificația terenului este următoarea:

- 0,00-0,30 m – sol vegetal;
- 0,30-0,10 m – argilă prăfoasă maro închis, vârtoasă;
- 1,10-3,10 m – argilă prăfoasă gri – maroniu, vâstoasă;
- 3,10-3,90 m – nisip fin prăfos galben – maroniu, mediu îndesat;
- 3,90-4,50 m – nisip mijlociu și fin maroniu, mediu îndesat.

Adâncimea de îngheț în zona cercetată este de 80 cm ... 90cm, conform STAS 6054/77. Valoarea maximă a indicelui de îngheț este $I^{3}°_{max}$ = 450, valoarea medie pentru cele mai aspre trei ierni este $I^{3/3}°_{max}$ = 425, iar pentru cele mai aspre cinci ierni dintr-o perioadă de 30 ani este $I^{5/3}°_{max}$ = 300, conform STAS 1709/1-90.

2.9 Geologia și seismicitatea

Complexitatea formațiunilor geologice care formează numeroase substanțe utile au redat județului un potențial economic însemnat. Exceptând petrolul, există cantități însemnate de rezerve reprezentând 130 de zăcăminte omogene.

Din punct de vedere geomorfologic, relieful comunei este alcătuit din versantul de est al Masivului Semenic, pornind de la cumpăna apelor dintre izvoarele Nerei, până la cursul pârâului Valea Sârbului. Munţii Semenicului, cu înălţimea lor maximă de 1447 m în vârful Piatra Goznei reprezintă sectorul cel mai înalt al Munţilor Banatului şi totodată un nod ortohidrografic important.

Limita lor morfologică nu este evidentă pe toate laturile. Astfel, la nord, contactul geologic dintre rocile cristaline şi cele sedimentare, marcat de localităţile Rugi, Ohabiţa, Delineşti, Apadia,

Valeadeni, Soceni, Târnova şi Ţerova, formează limita munţilor, fără ca în relief să apară vreo schimbare de pantă importantă. Spre sud, Munţii Semenicului domină prin denivelări de 300 ... 400 m dealurile Caransebeş şi Almăj, iar spre vest văile Ponеasca şi Bârzava, adâncite cu 600 ... 700 m, constituie hotarul cu Munţii Aninei.

Din punct de vedere geologic, Munţii Semenicului sunt grefaţi pe cristalinul getic, în care se disting două serii cristaline: seria de Miniş şi seria de Sebeş. Seria de Miniş se află în regiunea văii Tăria şi a culmii Tâlva Căţelii şi este constituită din filite sericitice, cuarţitice, tufogene, şisturi calcaroase, şisturi clorito-amfibolice cu intercalaţii de metagabbrouri, roci porfirogene şi gnaise aplitice. Seria de Sebeş se află în partea de nord şi de est a Munţilor Semenicului şi se caracterizează prin predominanţa paragnaiselor şi a micaşisturilor cu biotit, granaţi, disten şi staurolit, cu numeroase intercalaţii de cuarţite. Această serie este străpunsă de grandiorite care apar pe valea Ponеasca, la obârşia văii Bârzavei şi a văii Nerei.

Resursele minerale de care beneficiază comuna Mehadica sunt următoarele:

- depozite de cuartite amfibolite și felspat;
- izvor de apă termală, care, din cauza debitului mic nu a justificat investiția într-o bază balneară mare, dar care se poate utiliza pentru o bază de agrement locală sau pentru încălzirea unor unități – cladiri sau sere agricole;

Resursa cea mai importantă a comunei este însă fondul forestier, alături de care trebuie menționat fondul de pășuni propice creșterii animalelor. În cazul pădurilor, predomină fagul, gorunul și la altitudini mari – molidul.

2.10 Hidrologia

Comuna se situează în bazinul hidrografic al Râului Cerna, pe afluentul ei principal – Belareca. Cursurile de apă din comună, ape repezi de munte, nu prezintă pericol de stagnare sau inundare a albiei majore. Cel mai important curs de apă care trece prin localitatea Mehadica este râul Mehadica, afluent al râului Belareca.

Râul Mehadica

Apele din zonă sunt considerate de calitatea I, având debite destul de mari deoarece sunt ape de munte. Acestea pot constitui surse de alimentare cu apă pentru localităţi. Trebuie meţionat izvorul de apă termală din aval de localitate, la 4 km distanţă de Mehadica, în apropierea drumului comunal spre Cornea. Este un izvor cu temperatura de 60ºC la ieşire şi cu un debit constant de 3l/secundă.

Sesizând oportunitatea oferită de Guvernul României prin Ordonanța 7 din ian 2006 - prin care se instituie Programul de dezvoltare a infrastructurii din spațiul rural, având unul din obiectivele generale - dezvoltarea și modernizarea spațiului rural românesc, format din satele componente ale comunelor, prin dezvoltarea unor sisteme de alimentare cu apă, de canalizare și epurare iar ca obiectiv specific creșterea pieței agricole și a investițiilor locale, îmbunătățirea stării de sănătate prin creșterea frecvenței controalelor și intervențiilor medicale, creșterea frecvenței școlare și scăderea abandonului școlar - Consiliul Local al Comunei Mehadica a hotărât începând cu anul 2009, promovarea pentru finanțare a acestei investiții, constand in reteaua de alimentare cu apa, care a creat confort locuitorilor comunei, a asigurat protejarea factorilor de mediu și a creat locuri de muncă, pentru locuitori și venituri pentru consiliul local, atât pe durata execuției lucrărilor, dar și ulterior prin dezvoltarea economică generată de creștrea atractivității zonei.

Rețeaua de alimentare cu apă a comunei este realizată în procent de 100%, fiind posibilă datorită finanțării prin „Programul de dezvoltare a infrastructurii în spațiul rural – O.G.7/2006". Alimentarea cu apă este în sistem centralizat, pentru toți locuitorii, repartizați în aproximativ 511 gospodării, conform parametrilor calitativi impuși de standardele de calitate în vigoare, cu soluții tehnologice și materiale moderne fiabile, conforme cu normele europene, sursa de suprafață, pentru captare fiind Pârâul Mehadica, în zona cotelor de nivel + 401.

2.11 Rețeaua de canalizare și apă menajeră

În perioada 2011 – 2017, la nivelul județului Caraș-Severin, ponderea persoanelor conectate la canalizare a crescut cu 6,4%, astfel județul depășește și media regională cu 56,5%. În mediul rural, nevoile de investiții pentru introducerea/extinderea rețelelor de canalizare sunt majore. Epurarea apelor are un rol important atât pentru sănătatea umană cât și pentru protejarea mediului înconjurător. Datele statistice relevă faptul că majoritatea regiunilor au sisteme de canalizare cu epurare. La nivel regional, doar județul Caraș-Severin are o pondere mare a sistemelor de canalizare fără epurare (21,4%).[15]

Identificând nevoile cetățenilor, Comuna Mehadica, a inițiat prin intermediul Programului de finanțare P.N.D.L. I execuția lucrărilor aferente obiectivului de investiție *„Reţea de canalizare şi staţie de epurare în Comuna Mehadica, judeţul Caras - Severin".* Sistemul de canalizare, proiect aflat în curs de derulare, urmează a deservii locuitorii comunei și este un sistem separativ, evacuarea făcându-se numai pentru apele uzate menajer, apele pluviale fiind preluate de rigolele stradale. Sistemul cuprinde:

- Stație de epurare;
- Canalizarea menajeră își propune colectarea apelor uzate menajere de pe vatră și tranzitarea lor spre stația de epurare în vederea depoluării înaintea deversării în râul Mehadica, situat în localitate.

Lungimea totală a reţelei de canalizare menajera este de 5.880 ml și va urrnări trama stradală.

Stația de epurare aferentă reţelei de canalizare a localităţii Mehadica, va prelua debitele caracteristice de apă uzată evacuată în rețeaua de canalizare separativă. Pentru epurarea apelor uzate menajere colectate se propune realizarea unei staţii de epurare performante care să asigure evacuarea în receptor a unei ape epurate ai cărei parametrii să se încadreze în limitele impuse de NTPA 001/2005.

[15] Planul pentru dezvoltarea regională al Regiunii de Vest 2021 – 2027 – ADR Vest

Amplasamentul stației de epurare nou proiectate este în zona vestică a localităţii, zonă având cota nivelmetrică minimă în localitate. Alimentarea cu apă pentru nevoi tehnologice se va face de la rețeaua de alimentare cu apă stradală a localității Mehadica.

2.12 Alimentarea cu gaze

Pe teritoriul administrativ al comunei nu există sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale. Prepararea hranei se realizează prin sobe de tip aragaz cu butelii de gaz lichefiat.

2.13 Alimentarea cu energie termică

Alimentarea cu energie termică se realizează prin sobe cu lemne și centrale termice.

Centralele termice, sunt prezente în instituții precum: Biserica ortodoxă „Nașterea Născătoarei de Dumnezeu”, căminul cultural, dispensarul uman, școala din comună, creșa.

2.14 Telecomunicațiile

În comuna Mehadica, există rețele de comunicaţii după cum urmează:

- Rețea de telefonie fixă (Romtelecom și R.D.S);

- Rețea de telefonie mobilă (grad de acoperire):

  - Vodafone;
  - Orange;
  - Telekom;
  - R.D.S.

- Rețeaua de internet este asigurată de furnizorul R.D.S.

- Există televiziune prin cablu, serviciile fiind prestate de către S.C. ACTA T.V. Băile Herculane precum și de către R.D.S.

Calitatea conexiunii la internet este foarte importantă, accesul la bandă largă (broadband) oferind viteze superioare ale transferului de date la încărcarea și descărcarea datelor. În Regiunea de Vest, din procentul de 86% al gospodăriilor cu acces la internet, 85% reprezintă gospodării cu acces la bandă largă.

Politicile europene în domeniu au ca obiectiv facilitarea accesului la internet, accesul la rețea, terminale, conținut și servicii, în mod special în zone rurale și izolate. La 1 noiembrie 2017, ANCOM (Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații), împreună cu operatorii de telefonie și internet au identificat 3.251 localități rurale din România, care nu erau deservite de rețele fixe cu viteze de 30 Mbps sau mai mari. Aceste localități din lista „zonelor albe” conțin 350.870 gospodării și aveau o populație totală de 939.438 locuitori (date RPL 2011).

2.15 Seismicitatea

Conform Cod de proiectare seismică P 100-2013, acceleraţia terenului pentru proiectare la cutremure de pământ are un interval minim de recurenţă IMR = 100 ani este ag = 0,15 g, iar perioada de colţ este Tc = 0,70 sec. Încadrarea în zonele de risc este în conformitate cu legea 575/2001.

Conform legii 575 privind aprobarea „Planului de amenajare a teritoriului naţional – Sesiunea a V-a – Zone de risc natural" – ANEXA 5 – Inundaţii, amplasamentul cercetat nu se regăseşte în lista cu unităţile administrativ teritoriale afectate de inundaţii.

Conform legii 575 privind aprobarea „Planului de amenajare a teritoriului naţional – Sesiunea a V-a – Zone de risc natural" – ANEXA 7 – Alunecări de teren, amplasamentul cercetat nu se regăseşte în lista cu unităţile administrativ teritoriale afectate de alunecări de teren.

2.16 Economie

Dezvoltarea economică a unei regiuni depinde foarte mult de mediu în care aceasta activează. Pe parcursul ultimilor ani, evoluția economică a României a fost pe un trend ascendent, creșterea economică a rămas puternică în 2019. Creșterea economică din 2019, are la bază în principal sectorul construcțiilor, aflat în plină expansiune, dar și consumul care a stimulat importurile la valori semnificative.

Produsul intern brut (PIB), principalul agregat macroeconomic al contabilității naționale, reprezintă rezultatul final al activității de producție a unităților producătoare rezidente. Privind în plan național, PIB-ul înregistrat în Regiunea de Vest reprezintă 9,4% din valoarea PIB-ului național.

Din punct de vedere al domeniilor de activitate, în Regiunea de Vest cele mai multe întreprinderi își desfășoară activitatea în comerț 29% (31,1% național), urmând pe loc secund „Activități profesionale, științifice și tehnice" 11,2% (11,4%), pe locul trei aflându-se domeniul de construcții 9,6% (9% național), urmând apoi domeniul de „Transport și depozitare" 8,3% (8,7% național).

Majoritatea întreprinderilor din România au pornit ca afaceri de familie, bazându-se pe un minimum de cunoștințe ale persoanelor implicate în conducerea afacerii. Evoluția numărului întreprinderilor în Regiunea de Vest în perioada 2011 – 2018 a fost una pozitivă, în timp ce în perioada anterioară trendul evoluției numărului întreprinderilor era unul negativ, datorită efectelor crizei economice și nu numai.

Privind evoluția județelor din regiune, Timiș și Caraș-Severin sunt pe loc fruntaș cu o creștere a cifrei de afaceri de 40% pentru Timiș, respectiv 25% pentru Caraș-Severin, urmând mai

apoi Arad cu 23% și Hunedoara cu 19%. Întreprinderile mici și mijlocii din Regiunea de Vest reprezintă coloana vertebrală a economiei regionale, la fel e și la nivel național, european și la nivel global – 99,7% din totalul întreprinderilor sunt reprezentate de întreprinderi mici și mijlocii.

Mediul anteprenorial din spațiul rural este prea puțin dezvoltat. Domenile de activitate ale întreprinderilor, în principal microintreprinderi sunt restânse, activitatea economică desfășurată de acestea fiind comerțul. Dezvoltarea activităților de industrie și servicii în spațiul rural presupune în primul rând dezvoltarea infrastructurii de acces și utilități, iar în al doilea rând atragerea unor investitori români sau străini.

Întreprinderile mici şi mijlocii reprezintă un sector cheie al creşterii economice şi al dezvoltării economice durabile. Analiza evoluţiei I.M.M. -urilor arată că ele constituie un factor important de absorbţie a forţei de muncă şi un instrument important în relansarea economică.

Lista principalilor agenţi economici de pe raza comunei Mehadica este:

Nr. crt.	Denumirea unităţii economice	Tipul	Adresa
1	Biserica Penticostală „Betesda"	-	Mehadica, nr. 220
2	S.C. Nico Crudu Cafes S.R.L.	S.R.L.	Mehadica, nr. 310A
3	Bojinescu N. Moise P.F.A.	P.F.A.	Mehadica, nr. 303
4	S.C. Nicu Cacea Fory S.R.L.-D.	S.R.L.-D.	Mehadica, nr. 289
5	Șandru I. Dan P.F.A.	P.F.A.	Mehadica, nr. 357
6	Bănciucă Agro I.F.	I.F	Mehadica, nr. 19
7	S.C. Tie Kardiamu Gherghinescu S.R.L.	S.R.L.	Mehadica, nr. 323
8	S.C. GSS Auraş & Sorina S.R.L.	S.R.L.	Mehadica, nr. 8
9	Trebuian Pavel P.F.A.	P.F.A.	Mehadica, nr. 176
10	Vădrariu Petru I.I.	I.I.	Mehadica, nr. 287
11	S.C. Patric Wuppertal S.R.L.	S.R.L.	Mehadica, nr. 251
12	S.C. Gamed Bigsan S.R.L.	S.R.L.	Mehadica, nr. 139
13	Coman V. Gbriel P.F.A.	P.F.A.	Mehadica, nr. 207
14	Bojinescu Moise P.F.A.	P.F.A.	Mehadica, nr. 303
15	S.C. Iosif Silva S.R.L.	S.R.L.	Mehadica, nr. 371
16	Baderca Ionuţ - George P.F.A.	P.F.A.	Mehadica, nr. 139

17	Iliescu T. Petru I.I.	I.I.	Mehadica, nr. 60
18	Școala Gimnazială Mehadica	-	Mehadica, nr. 325
19	Baderca Iancu P.F.A.	P.F.A.	Mehadica, nr. 343
20	S.C. PNI Martineştii Trans S.R.L.	S.R.L.	Mehadica, nr. 338

Odată cu trecerea timpului, economia regiunii a devenit mai complexă, înglobând sectoare noi de afaceri și devoltându-se în moduri în care în urmă cu câțiva zeci de ani nu se considerau posibile.[16]

Cât despre comuna Mehadica, profilul de baza al comunei este cel agricol, specializat îndeosebi pe creşterea animalelor, pomicultura, cultura de grâu, porumb, cartofi, legume. Numărul de animale este constant, la fel producţia agricolă la principalele produse. Se menţine sistemul de creştere a animalelor în gospodăriile populaţiei, tradiţional, ce reprezintă una dintre activitățile de bază ale sectorului rural.

Suprafața agricolă totală este de 11.803 ha, din care:

- Arabil – 863 ha;
- Pășuni – 1.296 ha;
- Fânețe – 1.075 ha;
- Livezi – 87 ha;

Suprafața neagricolă totală este de 8.482 ha, din care:

- Păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră - 8.280 ha;
- Construcții - 19 ha;
- Drumuri – 83 ha;
- Terenuri cu ape – 65 ha;
- Neproductive – 35 ha.

Culturile predominante în comună sunt:

- Cartofi – 4.320 kg/ha;
- Porumb – 4.200 kg/ha;
- Grâu – 4.200 kg/ha.

În cadrul comunei se regăsesc urătoarele animale:

[16] Planul pentru dezvoltarea regională al Regiunii de Vest 2021 – 2027 – ADR Vest

- Bovine – 121 capete, din care: vaci – 105 capete; juninci – 7 capete; viței – 9 capete;
- Ovine – 1.193 capete;
- Suine – 142 capete;
- Păsări – 2.173 capete;
- Capre – 12 capete;
- Albine – 126 familii.

Utilajele deținute de localnicii comunei sunt următoarele:

- Tractoare – 73;
- Mașini plantat cartofi – 6;
- Mașini recoltat cartofi – 3;
- Pluguri – 70;
- Cositori – 10;
- Motocositori – 52.

Activități agricole

Sectorul forestier aflat în grija Ocolului silvic Mehadia nu are în prezent exploatări masive de masă lemnoasă în program. Prin deschiderea drumului forestier până în zona înaltă a fondului forestier, se urmăreşte deschiderea de parchete de exploatare, care să alimenteze unităţile de prelucrare a lemnului din Caransebeş, sau local, în raza ocolului Mehadia. Urmărirea se face prin cantonu forestier, aflat în adâncimea masivului de pădure, la confluența Văii Ortaciului cu Mehadica. Pe raza localităţii Mehadica se afla un punct de prelucrare primara a lemnului – gater, aflat în proprietate privată a unei societăţi comerciale.

Exploatarea de resurse minerale, feldspat, s-a desfăşurat în cariera de lângă Mehadica, de către întreprinderea minieră Orşova. În prezent cariera este în conservare. Pomicultura s-a dezvoltat în sector privat, predominând livezi de meri, pruni și cireşi.

2.17 Turism

Turismul reprezintă o activitate economică importantă în Uniunea Europeană, având un impact major asupra creșterii economice, ocupării forței de muncă și dezvoltării sociale. Acest sector economic poate fi un instrument puternic în combaterea declinului economic și a șomajului. În momentul de față, Regiunea de Vest nu reprezintă una dintre regiunile românești cele mai vizitate de turiști, deși în zonă există o multitudine de tipuri de activități turistice cu potențial de dezvoltare. Printre cele mai importante fiind ecoturismul și turismul activ (parcuri naționale, situri Natura 2000, monumente istorice), turismul balnear și de wellness (Băile Herculane).

Potrivit *„Strategiei pentru cultură și patrimoniu național 2016-2020”,* corelat cu ultima variantă publicată a *„Listei Monumentelor Istorice din România”,* în anul 2015, în Regiunea de Vest au fost înregistrate 2.107 monumente istorice, reprezentând 7% din totalul de la nivel național. La nivel județean, cea mai mare pondere a monumentelor istorice se găsește în județul Caraș-Severin cu 832 monumente (39,5%).

În Regiunea de Vest, 44,7% (număr: 942) dintre monumente sunt localizate în mediul urban, iar 55,3% (număr: 1.165), sunt localizate în mediul rural. Împărțirea tipurilor de turism a pornit de la condițiile oferite de unicitatea și diversitatea cadrului natural al Regiunii de Vest, care alături de specificațiile climatice, hidrologice și biogeorafice au contribuit, la întregirea peisajului și ambientului dezvoltării activităților turistice în regiune.[17]

Din punct de vedere al punctelor de atracție turistică, pe teritoriul administrativ al comunei Mehadica, se regăsesc următoarele obiective:

- ✓ Ansamblul de mori din Mehadica care este un ansamblu de monumente istorice aflat pe teritoriul satului Mehadica, comuna Mehadica și este format din următoarele monumente, ce datează din sec. XX:

Moara Vale pârâului Mehadica (cod LMI CS-II-m-B-11128) – Dispărută fizic;
Moara Orzasca (cod LMI CS-II-m-B-11128.01) – Dispărută fizic;
Moara Aurasca (Oreiască) (cod LMI CS-II-m-B-11128.02) – Stare bună;

[17] Planul pentru dezvoltarea regională al Regiunii de Vest 2021 – 2027 – ADR Vest

Moara Oreiască

Moara de la Piatra Surului (cod LMI CS-II-m-B-11128.03) – Stare degradată;

Moara Piatra Surului

Moara Vigeasca (cod LMI CS-II-m-B-11128.04) – Stare bună;

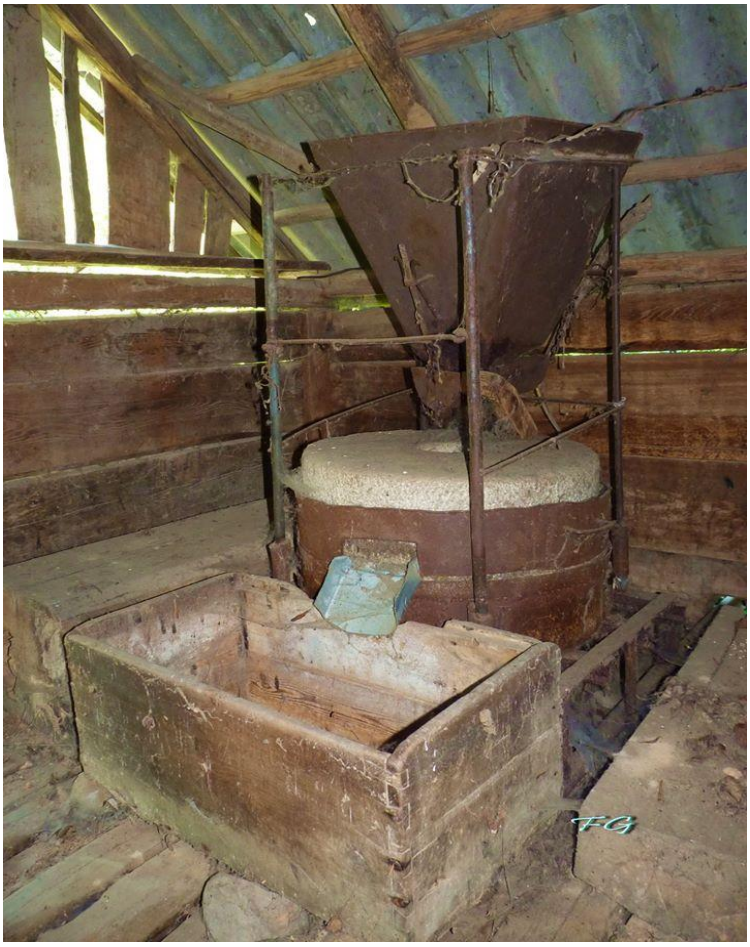

Moara Vigeasca

Moara Gherghineasa (cod LMI CS-II-m-B-11128.05) – Stare bună;

Moara Gherghineasa

Moara de la Ștubei (cod LMI CS-II-m-B-11128.06) – Foarte degradată;

Moara Ştubei

Moara Găiceasca (cod LMI CS-II-m-B-11128.07) – Dispărută fizic;
Moara Chiceasca (cod LMI CS-II-m-B-11128.08) – Dispărută fizic;
Moara Mică (cod LMI CS-II-m-B-11128.09) – Dispărută fizic;
Moara din Sălciile Late (cod LMI CS-II-m-B-11128.10) – Dispărută fizic;
Moara din Zăcătoare (cod LMI CS-II-m-B-11128.11) – Dispărută fizic;
Moara din Anin (cod LMI CS-II-m-B-11128.12) – Dispărută fizic;
Moara Giurceasca (cod LMI CS-II-m-B-11128.13) – Dispărută fizic.

Mori de apă din comuna Mehadica

✓ Biserica ortodoxă „Nașterea Născătoarei de Dumnezeu” – ce datează din anul 1769.

În Repertoriul Arheologic Național, monumentul apare cu codul 53336.01, iar în Lista Monumentelor Istorice din România deține codul CS-II-m-B-11129.

Biserica ortodoxă „Naşterea Născătoarei de Dumnezeu" - Mehadica

Deși în județ se află un număr important de monumente înregistrate, fluxurile de turiști sunt extrem de mici, iar acest lucru se datorează în principal accesibilității reduse și lipsei de infrastructură rutieră din zona rurală.

Diversitatea şi raritatea unor specii de plante şi animale, localizate la nivelul zonei a făcut posibilă încadrarea unor porţiuni în categoria siturilor naturale protejate şi chiar în categoria siturilor *NATURA 2000,* care fac parte din patrimoniul natural al regiunii şi care concură la dezvoltarea potenţialului agro-turistic al zonei.[18]

Pentru sprijinirea și dezvoltarea turismului, Comuna Mehadica a inițiat în anul 2014 proiectul *„Înființare centru local de informare turistică și marketingul serviciilor legate de turismul rural în Comuna Mehadica, județul Caraș-Severin",* finanțat din Fondul European pentru Agricultura și Dezvoltare Rurală, Măsura 313. Centrul de informare turistică are ca și obiective principale promovarea și punerea în valoare a patrimoniului turistic aflat pe raza comunei, cât și informarea vizitatorilor și reprezentanților din sectorul turistic asupra ofertei turistice din zonă: atracții turistice, structuri turistice de cazare, agrement, evenimente, activități ce se pot practica în zonă, muzee, hărți și trasee turistice, etc.

[18] Grupul de Acțiune Locală „Poarta Almăjului" – *Planul de Dezvoltare Locală*

Capitolul 3

Obiceiuri si traditii

Suprapunerea Regiunii de Vest pe teritoriul a trei vechi regiuni istorice (provincia Banatului, Crișanei și Transilvaniei) indică faptul că s-au format anumite obiceiuri, tradiții, credințe, moduri de viață diferite și diverse între locuitorii regiunii, astfel încât s-a format o diveritate de moșteniri culturale adunate în secole de existență.

Patrimoniul material este constituit din monumente, ansambluri, situri, muzee, case memoriale, iar patrimoniul imaterial reprezintă obiceiuri, tradiții și credințe.[19]

Etnografia și folclorul reprezintă o importantă ramură a patrimoniului imaterial, fiind compusă din arhitectura populară țărănească, tehnică și instalații populare, costume populare, ceramică populară, muzee etnografice sătești, manifestări populare tradiționale, festivaluri, manifestări artistice etc.

În mediul rural turismul cultural are un potențial deosebit de valorificare, iar aceasta decurge din perpetuarea ocupațiilor, meșteșugurilor, datinilor și obiceiurilor tradiționale românești, încă practicate cu ocazia unor manifestări folclorice de mare autenticitate și originalitate, concretizate în festivaluri artistice și nedei.

Comuna Mehadica în calitate de partener principal și Asociația Socio-Culturală Mehadica, în calitate de partener secundar au încheiat un acord de colaborare pe o perioadă de 6 ani în vederea implementării componentei culturale, și anume: reabilitare cămin cultural.

Acordul s-a încheiat pentru a administra și coordona împreună obiectul de activitate și a asigura buna desfășurare a obiectivului. Atât comuna Mehadica, cât și Asociația Socio-Culturală Mehadica au contribuit la realizarea funcționării activității culturale din cadrul obiectivului, ambii asociați având un rol foarte important pentru desfășurarea în condiții optime a acesteia.

Căminele culturale sunt parte din infrastructura publică pentru bunuri şi servicii culturale. Legea 22/2003 şi O.U. nr. 118/2006 reglementează activitatea căminelor culturale şi le defineşte ca „instituţii publice de cultură care desfăşoară activităţi şi în domeniul educaţiei permanente, organizate în afara sistemului naţional de învăţământ formal, în colaborare cu acestea, având drept scop păstrarea şi promovarea culturii tradiţionaliste”. Astfel, prin finanțarea nerambursabilă a Programului „FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală AXA PRIORITARĂ 3 MĂSURA 322 – Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătăţirea serviciilor de bază pentru economia şi populaţia rurală şi punerea în valoare a moştenirii rurale”, a fost posibilă renovarea caminului cultural.

Căminul cultural Mehadica „Iosif Ciocloda”, se afla într-o stare avansată de degradare, uzură fizică, materialele de construcţii folosite nu mai corespundeau cerinţelor actuale privind

[19] www.intercultural.ro

siguranţa în exploatare, normelor de igienă şi sănătate, izolare termică, hidrofugă şi economie de energie, astfel căminul cultural nu mai putea fi folosit în scopul propus şi construit.

Comuna Mehadica a sprijinit derularea în bune condiții a activității, iar colaborarea cu Asociația Socio-Culturală Mehadica este foarte importantă, aceasta din urmă asigurând funcționalitatea acțiunii culturale, după cum este prezentat și în acordul de parteneriat încheiat. Fiecare parte și-a adus contribuția pentru ca obiectivul să funcționeze și să aibe rezultatele scontate, și acest lucru realizându-l numai împreună, datorită acestui acord de parteneriat.

Dezvoltarea armonioasă a unei comunităţi locale este condiţionată de asumarea şi promovarea propriilor valori culturale tradiţionale, valori care conturează identitatea comunităţii locale conferindu-i stabilitate şi unitate. Comuna Mehadica încurajează promovarea şi conservarea patrimoniului cultural şi tradiţional local prin achiziţionarea de materiale şi echipamente capabile să se constituie într-o bază materială adecvată dezvoltării socio-culturale a comunităţii locale. La căminul cultural activează două formații de dansuri alcătuite din 40 de copii: școlari și preșcolari.

Ansambul „Megincana”, cu un număr de 10 perechi de dansatori, în anul 2019 a luat premiul I la Festivalul „Răsună cetatea” de la Bran, județul Brașov. În anul 2020, ansamblul trebuia să participe la Râșnov la „Festivalul copiilor instituționalizați”, însă din cauza pandemiei de Coronavirus acesta a fost amânat pentru anul viitor.

Ansamblul „Megincana Junior”, alcătuit tot din 10 perechi, au fost și eu înscriși la „Festivalul copiilor instituționalizați” ce trebuia să ia parte la Râșnov în luna iunie.

În sprijinirea și perpetuarea specificului tradițional, Comuna Mehadica a achiziționat, prin Programul „FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală AXA PRIORITARĂ 3 MĂSURA 322 – Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătăţirea serviciilor de bază pentru economia şi populaţia rurală şi punerea în valoare a moştenirii rurale”, 10 perechi de costume populare pentru băieţi şi fete, din zona Banatului care sunt amplasate în incinta Căminului Cultural „Iosif Ciocloda” din Mehadica, judeţul Caraş-Severin, România. Tema investiţiei urmărea achiziţionarea de materiale şi echipamente specifice menite să promoveze valorile tradiţionale, folclorice şi culturale locale.

Obiectivele propuse prin această investiţie au contribuit la:

- Promovarea identităţii culturale locale;
- Conservarea şi promovarea specificului popular local şi a moştenirii culturale locale.

Necesitatea şi oportunitatea investiţiei au fost în strânsă legatură cu proiectele complementare din cadrul proiectului integrat – *„Modernizare străzi rurale, construire cresă cu 2 grupe şi reabilitare cămin cultural, promovarea specificului local şi a moştenirii culturale, conservarea patrimoniului material şi imaterial”*, finanțat prin Programul „FEADR – Fondul

European Agricol pentru Dezvoltare Rurală AXA PRIORITARĂ 3 MĂSURA 322 – Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătăţirea serviciilor de bază pentru economia şi populaţia rurală şi punerea în valoare a moştenirii rurale".

Prin integrarea componentei de achiziţionare de echipamente şi materiale specifice în scopul conservării specificului local şi a moştenirii culturale, se urmăreşte promovarea culturii şi a tradiţiilor locale ce îmbogăţesc spiritul comunităţii şi crează premizele unei dezvoltări armonioase şi durabile a comunei Mehadica. Astfel se investeşte prin proiect atât în infrastructuri fizice de bază cât şi în dezvoltarea şi promovarea frumuseţilor spirituale ale comunităţii locale.

Patrimoniul cultural al satului românesc reprezintă o sursă importantă de dezvoltare la nivel local şi regional. Dezvoltarea locală durabilă a comunei Mehadica nu se poate face în afara păstrării identităţii culturale locale, fapt care impune luarea în considerare şi a unor factori cum ar fi educaţia şi consumul cultural, îmbunătăţirea serviciilor culturale de bază în scopul promovării şi încurajării activităţilor culturale locale. Aceasta implică dezvoltarea unei infrastructuri de aşezăminte culturale, cămine culturale, locuri de petrecere a timpului liber, cât şi a unei baze materiale capabilă să susţină activităţile de punere în valoare a patrimoniului cultural local şi a moştenirii locale. Dimensiune importantă a vietii sociale, viaţa culturală va fi revitalizată în conditiile în care comunităţile locale vor deţine o infrastructură şi o bază materială culturală adecvată.

Din acest punct de vedere în comună se regăsesc „Biblioteca comunală Mehadica" și „Muzeul satului".

O realitate este faptul că bănăţenii, prin muzica şi portul popular au reuşit de-a lungul timpului crearea unei simbioze, care prin efectele sale au dat naştere, în sufletele înaintaşilor noştri, acelui sentiment de mândrie naţională, a dragostei pentru locul natal, pentru casa stramoşească, a respectului faţă de semenii lor, faţă de tradiţie, ce au creat şi modelat sufletele înaintaşilor noştri. Aceste elemente le găsim astazi ca fiind componente esenţiale ale culturii populare româneşti ce definesc puternica personalitate a poporului român. Transmiterea lor s-a realizat între generaţii, în mod deosebit prin educaţie dar şi prin manifestări populare colective de o anumită forţă şi eleganţă, etalându-se cu multă mândrie cântul şi portul popular care, fiind preluat din generaţie în generaţie, s-a transmis până în zilele noastre. Astăzi toate acestea dau poporului român o anumită originalitate şi o relativă unicitate în rândul altor popoare, remarcându-ne prin portul ţărănesc.

Viaţa culturală a comunei Mehadica se constituie ca parte a satului bănăţean tradiţional, în care tradiţiile, obiceiurile laice, religioase, folclorul şi portul popular reprezintă averea spriritului lor, în reafirmarea identităţii şi unicităţii comunităţii locale.

Principalele activităţi culturale din comuna Mehadica, se desfăşoara prin intermediul singurului aşezământ cultural din comună: Căminul Cultural „Iosif Ciocloda" din Mehadica.

Festivalurile tradiţionale şi evenimentele culturale organizate de către autorităţile locale reprezintă o altă formă şi manifestare şi păstrare a culturii locale. Aceasta reprezintă de fapt rezultatul acţiunilor specifice şi concrete care sunt luate în considerare pentru conservarea şi valorificarea patrimoniului cultural şi spiritual. Cu ocazia acestor evenimente se organizează:

- spectacole de dans popular;
- cercuri de creaţie artistică;
- simpozioane şi expoziţii de artă şi literatură tradiţională;
- evenimente specifice: nunți, botezuri, etc.

De-a lungul anilor căminul cultural din Mehadica a participat prin intermediul mai multor formaţii de obiceiuri populare la diverse concursuri, promovând astfel moştenirea culturală locală si obtinand si premii, astfel:

- Diplomă pentru Echipa de Teatru la Concursul artistic „Mândru mi-s că-s banăţean” organizat de Comitetul Judeţean pentru cultură şi artă;
- Diplomă pentru Echipa de Fluieraşi a Căminului Cultural Mehadica la Concursul artistic „Mândru mi-s că-s bănăţean” organizat de Comitetul Judeţean pentru cultură şi artă;
- Diplomă pentru Brigada Artistică de Agitaţie de la Căminul Cultural Mehadica organizat de Comisia Judeţeană Caraş-Severin;
- Premiul II pentru Colectivul de obiceiuri populare de la Căminul Cultural Mehadica;
- Diploma Menţiune pentru Grupul Vocal de la Căminul Cultural Mehadica la cel de-al VIII-lea concurs artistic pe ţară al formaţiilor de amatori;
- Premiul I pentru Formaţia de Dansuri Mehadica la faza raională la cel de-al VIII-lea concurs artistic pe țară al formaţiilor de amatori;
- Premiul II pentru Brigada Artistică de Agitaţie de la Căminul Cultural Mehadica la cel de-al IX-lea concurs artistic pe ţară al formaţiilor de amatori muzicale şi coregrafice;
- Premiul III pentru Grup Vocal Feminin la cel de-al IX-lea concurs artistic pe ţară al formaţiilor de amatori muzicale şi coregrafice.

Premii câștigate de ansamblul comunei

Prin prezentarea premiilor obţinute pe parcursul timpului, încă de la începuturile căminului cultural, se doreşte demonstrarea continuităţii acestor activităţi culturale, dar şi a interesului la nivel local, atât al autorităţilor cât şi al comunităţii, pentru păstrarea şi transmiterea moştenirii culturale şi a identităţii locale.

Dorinţa autorităţilor este de a sprijini aceste acţiuni existente, dar şi de a extinde interesul copiilor şi tinerilor pentru tradiţiile şi datinile locurilor. Interesul este de a duce mai departe aceste obiceiuri prin asigurarea unei baze materiale adecvate, a condiţiilor şi infrastructurii necesare pregătirii şi desfăşurării acestor activităţi şi în general a tuturor activităţilor prin care se poate promova şi valorifica moştenirea culturală a acestei zone.

În cele de mai sus am descris potenţialul şi moştenirea culturală a zonei, precum şi momentele şi mijloacele prin care specificul local cu tradiţiile şi spiritualitatea sa se manifestă. Concluzia este că, fără o implicare a autorităţilor, fie ca furnizor al unei infrastructuri, fie ca finanţator sau doar ca şi obladuitor al valorilor locale, acestea riscă să se piardă.

Promovarea, conştientizarea şi valorificarea moştenirii culturale şi a identităţii naţionale şi spirituale sunt obiectivele pe care si le propune Comuna Mehadica. Toate obiectele şi echipamentele, ce au fost achizitionate au contribuit si vor contribui la conservarea şi promovarea culturii locale tradiţionale.

În fiecare an Consiliul Local al Comunei Mehadica în colaborare cu diverse instituţii educative promovează dansul popular în cadrul evenimentelor locale şi nu numai. Astfel, cu ocazia rugii, precum şi a altor evenimente, momentele artistic-tradiţionale sunt interpretate de copiii şi tinerii comunei. Din păcate, nu toți membrii ansamblului dispuneau de costume tradiționale care să respecte rigurozitatea portului popular bănăţean şi în plus cele care există aparţin garderobei proprii a sătenilor. De aici şi caracterul instituţional redus al acestor acţiuni şi activităţi care, în mod clar, fără o susţinere din partea autorităţilor nu vor putea să se promoveze şi să se susţină prin eforturi proprii.

Este nevoie ca interesul acestor tineri să fie susţinut şi mai ales insuflat şi altor generaţii. Din acest motiv s-au achiziţionat prin Masura 322 costume populare pentru tinerii din comună, astfel:

- 5 perechi de costume pentru fete;
- 5 perechi de costume pentru băieți, care vor dori să învețe dansurile populare și să participe la festivaluri și concursuri.

Costumul popular tradiţional este asamblat dintr-o multitudine de piese, după reguli moştenite din vechime de colectivitatea care îl poartă. De aici decurge specificitatea naţională, provincială, regională, zonală sau chiar comunală a costumului popular.

În afara copiilor care sunt deja constituiţi în ansamblul de dansuri populare al comunei, se urmăreşte atragerea şi altor tineri în a învăţa aceste obiceiuri într-un cadru organizat, la Căminul Cultural. Motiv pentru care au fost prevăzute aceste achiziţii şi dotări este ca să se asigure cadrul necesar desfăşurării activităţilor culturale şi artistice.

Astfel s-au achiziționat 20 de costume populare româneşti tradiţionale, cusute manual şi care respectă elementele specifice zonei, având următoarele componente și caracteristici:

Nr. crt.	*Denumirea produsului*	*Caracteristici ale produsului*	*Număr de unităţi*
1.	Costum popular de fată clasele I-IV	Costumul este compus din: ie, poale, cotrență, opreg, cingătoare, cârpă, pieptari, cioareci şi opinci	5
2.	Costum popular de băiat atât pentru copii clasele I-IV	Costumul este compus din: căciulă din piele de miel, cămasă din cânepă brodată, brâu, izmene, obele, opinci	5

3.	Costum popular de fata clasele V-VIII	Costumul este compus din: ie, poale, cotreanță, opreg, cingătoare, cârpă, pieptari, cioareci şi opinci	5
4.	Costum popular de băiat atât pentru copii clasele V-VIII	Costumul este compus din: căciulă din piele de miel, cămașă din cânepă brodată, brâu, izmene, obele, opinci	5
TOTAL			**20 bucăti (10 perechi)**

Costume populare tradiționale

Lipsa costumelor populare nu duce doar la ştirbirea frumuseţii evenimentelor culturale locale ci, şi mai grav, duce la pierderea identităţii tradiţionale sau la deformarea acesteia. Costumele populare sunt puse la dispoziţia formaţiilor, de copii şi tineri, de dansuri populare locale sau a participanţilor la diferite festivaluri şi manifestări culturale şi folclorice tipice spaţiului rural precum: ruga sau spectacolul de colinde şi obiceiuri de Crăciun.

Evenimente culturale şi religioase care se desfăşoară pe raza comunei Mehadica sunt:

1. Balul izmenelor: care are loc în prima sâmbătă din luna martie, la care participa şi angajaţii Centrului de Informare Turistică pentru a face poze și a obţine cât mai multe informaţii despre tot ceea ce se întâmplă la acest eveniment. În ajunul sărbătorii locuitorii comunei Mehadica scot din lada de zestre ceea ce fiecare bănăţean, fie fată sau băiat primeşte în moştenire de la părinţi şi bunici, costumul popular. Acesta este păstrat cu sfinţenie din generaţie în generaţie şi la ceas de sărbătoare este prezentat în cadrul evenimentului ce se desfăşoară la Căminul Cultural Mehadica „Iosif Ciocloda", iar după ce sunt selectate câteva costume cu vechime însemnată formate din: opreg, chimeşă, izmene, obiele, opinşili, sucna, laibărul, şiupagul și alte componente ale costumului popular bănățean, este desemnat câştigătorul evenimentului pe anul respectiv.

Căminul Cultural „Iosif Ciocloda” și tineri îmbrăcați în straie populare

2. Sfântul Gheorghe - Premăsuratul oilor;

3. Măsuratul oilor: sau urcatul oilor la stână care a rămas până în zilele noastre, o sărbătoare complexă care se desfăşoară la începutul lunii mai. Acesta este un obicei cu multiple conotaţii: economice, sociale, estetice și bineînțeles distractive, participând atât obștea satului cât şi turiştii poposiţi în comună. Aceştia pot vedea desfăşurarea acestui eveniment original şi pitoresc și anume mulsul oilor, astfel după această etapă se stabilesc drepturile, cota-parte din produsele lactate ale fiecărui proprietar de oi, cât şi şeful stânei (*baci-ul*) pe anul respectivei *arețiii* (separarea oilor).

Localnicii la măsuratul oilor

4. Balul de la Rusalii: locuitorii comunei se întâlnesc la Căminul Cultural al comunei Mehadica unde dansează tradiţional popular, distracţia fiind întreținută de o formaţie populară de muzică live.

Horă de Rusalii

5. Procesiune la troița satului în ziua de Rusalii;

Localnici participând la procesiunea tradițională în ziua de Rusalii

6. Eveniment şi depunere de coroane la ziua eroilor, eveniment ce are loc în curtea Bisericii;

Slujbă în curtea Bisericii

7. Nunți, *botez-uri*, *înmormântări*, respectandu-se obiceiurile și tradiţiile comunei;

Nuntă în sat

8. Praznicile satului: (sărbătoarea casei), preotul merge în fiecare casă și binecuvîntează casa și familia la fiecare localnic în parte.

9. Festivalul ,,Iosif Ciocloda", are loc în lunile februarie, octombrie fiinda dedicat doinitorului banatului.

Doinitorul Iosif Ciocloda

10. Festivalul interetnic „Noi toți suntem România”, care are loc în 20 iulie. Manifestarea culturală este organizată de macedonenii din comună și are loc la căminul cultural, unde se adună localnicii și nu numai, pentru a lua parte la evenimentul ce reuneşte comunităţile etnice din România. Gândit de către Asociaţia Macedonenilor din România ca un eveniment special în peisajul manifestărilor interetnice, spre a face cunoscute valorile tradiţionale ale comunităţii macedonene, dar şi ale celorlalte comunităţi etnice din România, promovând interculturalismul pe teritoriul țării, festivalul interetnic vine să îmbogăţească zestrea culturală pe care o avem în comun.

Dans popular bănățean

Port popular macedonian

Dans țigănesc

Fotografie de ansamblu

11. Slobozâtul apei: obiceiul de dat spre pomenirea persoanelor decedate, unde în coșuri sunt pregatite pungi cu pomana (colac, lumânare, prăjitură și altele). Evenimentul are loc lângă un râu - se alege o apă curgătoare pentru că este „mai curată și mai limpede", unde participă un anumit număr de oameni. Persoana care înmânează punga spune „Să-i fie de pomană", iar cel care primește spune „Dumnezeu să-i primească" sau „Bodaprost".

Obiceiul tradiţional „Slobozâtul apei”

12. Bobotează - Slujba de Sfinţire a apei: se săvârșește în centrul localităţii lângă troița de la Pod, unde curge râul Mehadica;

13. Joia Mare: fiecare familie merge la cimitir si se aprind focuri cu „joimarele” (bețe de alun uscate) și peste foc se dau de pomană ponoase celor aflaţi în nefiinţă;

Obicei pascal

14. Ruga satului sau nigeea în data de 8, 9 şi 10 septembrie: în data de 8 septembrie în calendarul creștin se sărbătorește nașterea Maicii Domnului, cunoscută în popor ca „Sfantă Măria Mică". Este un eveniment tradiţional, specific satului bănăţean, de o mare încărcătură simbolistică. Ruga/negeia este sărbătoarea întregii comunităţi rurale. În fiecare gospodărie se întind mese fastuoase, la care, alături de membrii familiei, sunt invitaţi rudele şi prietenii acestora din alte localităţi, sau *„goșcii"*, cum li se spune. Fiecare membru al comunităţii se pregăteşte acasă la el cu tot ce e mai bun pentru rugă, iar *„fala"* este de a avea cât mai mulţi musafiri. Fiecare casă își zugrăveşte geamurile, porţile, în vederea rugii. Prilej de reuniune a celor apropiaţi, mai mult decât atât, de afirmare ritualizată a identităţii, masa de rugă întreţine şi ţese o reţea complicată de relaţii, mergând de la cele intens irizate cu stramoşii (cărora le sunt dedicate simbolic bucatele) şi până la cele sociale, trecând prin relaţiile de bună rudenie şi vecinătate şi văzând, în limita posibilităţilor, cele de inserţie ale familiei în ierarhiile sociale şi economice, ierarhii interpretate sub aspect simbolic şi ca sisteme de putere.

Petrecerea propriu-zisă începe după masa de prânz şi se desfăşoară de obicei, pe un platou larg în centrul satului, mai exact în curtea Bisericii (avlia Bisericii), unde se adună toți locuitorii, musafirii şi cei veniţi ori din curiozitate ori de plăcere pentru începerea jocului tradiţional. Acesta este început de către Primarul Comunei Mehadica, iar dansul (jocul) este compus din mai multe stiluri specifice zonei, cum ar fii: hora l, hora 2, ardeleana și învartita (joc de doi), distracţia fiind intretinută de formaţii live de muzică populară.

Ruga nu este numai un prilej de întâlnire a întregii comunităţi locale şi de a petrece ascultând muzică populară tradiţională şi jucând alături de formaţiile populare din sat, este si un prilej pentru împărtăşirea faptelor fiecăruia, supuse neamului spre autentificare.

Atfel fiecare comunitate îsi are tradiţiile proprii legate de desfaşurarea rugii. Dar niciunde în țară ea nu este sărbătorită cu fastul şi amploarea întâlnită în Banat. Toate aceste evenimente tradiţionale bănăţene sunt create de comunitate, de-a lungul timpului, pentru comunitate şi impun întoarcerea tuturor acasă sau spre ideea de casă, familie și neam. Altfel spus, aceste obiceiuri tradiţionale evocă ideea de unitate a comunităţii locale.

Tineri dansând la Ruga satului

15. Serbarea de Crăciun are loc în fiecare an la Căminul Cultural din Mehadica unde copii din clasele l-VIII ai şcolii Generale Mehadica desfăşoară anumite piese de teatru atât cu tentă religioasă cât şi cu tentă culturală. La sfârşitul evenimentului mult aşteptatul Moș Crăciun dăruieşte tuturor copiilor aflaţi în sală cadouri.

16. „Am plecat să colindăm!”: eveniment ce are loc în fiecare an în ajunul Crăciunului, unde, un număr mare de tineri şi adulţi merg din casă în casă pentru a vesti Naşterea Domnului Nostru lisus Hristos, fiind întâmpinaţii de gazde cu colaci tradiţionali şi nelipsita răchie fiartă.

17. Alaiul colindătorilor: Tradiţionalul Alai al colindătorilor a continuat în catedrala din municipiu unde cetele de colindători îmbrăcaţi în haine populare au interpretat cântări specifice perioadei. La final, toţi participanţii au primit din partea Preasfinţitului Părinte Lucian iconiţe şi calendare, iar din partea lui Moş Crăciun daruri. Comuna Mehadica a fost reprezentată de un număr de 31 de copii îmbrăcaţi în haine tradiţionale coordonaţi de Preot Paroh Bujdoso Carol -Marius.

18. Slujba sfântului maslu: nu este un obicei specific numai locului, acesta practicându-se în majoritatea zonelor din țară. Sfântul Maslu este o taină, care, prin rugăciunile preoților și prin ungerea trupului cu untdelemn sfințit, împărtășește credincioșilor harul dumnezeiesc pentru tămăduirea bolilor trupești și sufletești, pentru iertarea păcatelor și întărirea sufletului. Se săvârșește de către 3 până la 7 preoți și se face în zilele de post, miercurea și vinerea, fie în cele 4 posturi, sau ori de câte ori este nevoie și posibilitate. La această slujbă iau parte credincioșii, care aduc făină și ulei spre a fi sfințite de către preoții, produse pe care le folosesc în casă.

Slujba sfântului maslu la biserica din Mehadica

Rolul acestor evenimente este de a promova în continuare obiceiurile şi valorile culturale locale şi prin aceasta de a atrage interesul copiilor şi tinerilor de a se implica în acest proces de perpetuare a moştenirii culturale din zonă. Este o formă de a ţine comunitatea locală conectată la aceste valori, astfel încat cu trecerea timpului să nu se pună amprenta uitării și pierderii identității.

Aşa cum am menţionat mai sus, când am descris oportunităţile şi moştenirea culturală a zonei, există o seamă de sărbători, fie ele creştine, fie ele tradiţionale, fie ele evenimente organizate de autorităţile locale, care vor constitui prilej de adunare a comunităţii locale şi de bucurie prin dansul popular şi de fală, aşa cum îi stă bine bănăţeanului.

În scopul promovării culturii tradiţionale şi a obiceiurilor locale, Comuna Mehadica va putea organiza noi alte manifestări cultural-artistice:

- concursuri interşcolare;
- festivaluri de artă şi meşteşuguri tradiţionale;
- spectacole folclorice;
- tabere de recreaţie.

Ca atare, considerăm că obiectele şi echipamentele au un impact pozitiv asupra vieţii culturale locale ducând la promovarea identităţii culturale locale şi la conservarea şi promovarea specificului popular local şi a moştenirii culturale locale din Comuna Mehadica, astfel:

- sprijină realizarea educaţiei prin crearea unei baze materiale adecvate receptării valorilor culturale şi descifrării specificului local.

În cadrul procesului complex şi îndelungat de formare al personalităţii unui tânăr/tinere, cunoaşterea obiceiurilor şi a tradiţiilor populare locale are o importanţă deosebită, datorită conţinutului de idei şi de sentimente, a faptelor care oglindesc trecutul bogat al poporului nostru. Este absolut necesar să fie cunoscute şi învăţate de către copii şi tineri obiceiurile şi tradiţiile populare locale, această cunoaştere venind în sprijinul îndrăgirii de către ei a localităţii natale, a culturii noastre populare, ei înşişi deveni purtătorii de mâine ai acestor obiceiuri şi tradiţii. Tradiţiile româneşti constituie una dintre valorile inegalabile şi incontestabile ale poporului nostru şi nu trebuie să lăsăm timpul şi evenimentele lumii moderne să ne facă să le uităm. Astfel copii încep să înţeleagă specificul poporului din care fac parte, aspiraţiile lui, idealurile de ieri şi de azi, care sunt oglindite în obiceiurile locurilor şi creaţiile meşteşugarilor. Numai educându-i de mici pe copiii nostri, prin diverse activităţi desfăşurate în familie şi în unităţile de învăţământ, să îndrăgească limba pe care o vorbesc şi obiceiurile ţării în care s-au născut, ne putem asigura că tradiţiile vor avea continuitate în generaţiile următoare:

- contribuie la promovarea festivalurilor/evenimentelor tradiţionale locale şi la dezvoltarea sentimentelor de respect şi apreciere a valorilor tradiţionale, prin formarea unor trăsături pozitive de voinţă şi caracter la copii şi tineri, în concordanţă cu valorile tradiţionale şi prin

creşterea nivelului de implicare a comunităţii locale în conservarea şi promovarea culturii locale tradiţionale;

- promovează portul popular tradiţional şi aduce un plus de rigoare şi informare specializată.

Poate că mai mult ca niciodată, acum este oportun şi necesar să ne cunoaştem şi să valorificăm tradiţiile, însă în spiritul respectului pentru autenticitate şi numai cu profesionalism, valori atât de puţin promovate în societatea românească. Tradiţiile şi arta românească încă mai există şi trebuie să ne reamintim acest lucru, trebuie să păstrăm o zestre sonoră şi vizuală de o reală valoare. Este important pentru noi să ştim cine suntem şi unde ne sunt obârşiile, iar la fel de important, este să transmitem zestrea noastră culturală urmaşilor noştri.

Capitolul 4

Politica si administratie

Comuna Mehadica este administrată de un primar și un consiliu local compus din 8 consilieri. Actualul Primar, Ion Urechiatu, de la Partidul Național Liberal, a fost ales din 2016, acesta câștigând și alegerile din 27 Septembrie 2020. Începând cu alegerile locale din Septembrie 2020, consiliul local are următoarea componență pe partide politice[20]:

	Partid	Consilieri	Componența Consiliului		
	Partidul Național Liberal	3			
	Partidul România Mare	1			
	Partidul Mișcare Populară	2			
	Partidul PRO România	2			
	Partidul Ecologist Român	1			
	Partidul Puterii Umaniste (social liberal)	1			

Reprezentanţii departamentelor, Unităţii administrativ teritoriale Mehadica, vor face toate demersurile necesare atingerii obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei pentru perioada 2021 – 2027. Aceștia sunt:

Conducere	
Primar	Ion Urechiatu
Viceprimar	Ioan Baderca
Secretariatul U.A.T.	
Secretar	Valentina Fandel Drăghici
Contabilitate + Taxe și impozite	
Contabil	Ana Gherghinescu
Agricol	
Referent specialitate	Antonela Baderca
Asistență socială	
Referent specialitate	-
Compartientul pentru Situații de Urgență (I.S.U.)	
Inspector de specialitate	Ilie Teregovan

[20] https://locale2020.bec.ro/rezultate/

Serviciul public local de promovare și informare a serviciilor turistice (C.I.T. - Centru de Informare Turistică)	
Referent specialitate	Simina Natalia Bujdoso Elena Hațegan
Cultură	
Referent	Maria Moise
Administrație (Guard)	
Guard	Petru Brânzan

Funcţia	***Numele şi prenumele***
Consilier	Iancu Baderca
Consilier	Petru Ghimboașă
Consilier	Petru Brînzan
Consilier	Ion Vădrariu
Consilier	Iosif Ghimboașă
Consilier	Ioan – Zaharia Rotariu
Consilier	Constantin Șandru
Consilier	Gheorghe Șandru

Primăria Comunei Mehadica

4.1 Procesul partenerial

Comuna Mehadica este membru în Asociația de Dezvoltare Locală - Grupul de Acţiune Locală Poarta Almăjului.

Grupurile de Acțiune Locală (G.A.L.-urile) sunt entităţi ce reprezintă parteneriate public – privat, constituite din reprezentanţi ai sectorului public, privat şi civil, care sunt desemnaţi dintr-un teritoriu rural omogen, pentru a îndeplinii o serie de cerinţe privind componenţa, teritoriul acoperit şi care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Se dorește prin crearea lor, aceste Grupuri de Acțiune Locală să ajute la dezvoltarea durabilă a comunităţilor locale și:
a) să sprijine construcția instituțională la nivel local;
b) să asigure resursele umane, financiare și tehnice pentru susținerea activității Grupurilor de Acțiune Locală;
c) să instruiască personalul Grupurilor de Acțiune Locală în vederea elaborarii și implementării strategiilor de dezvoltare locală;

d) Animarea teritoriului.

Obiectivele Grupurilor de Acțiune Locală sunt:

- dezvoltarea economică a comunităţilor;
- reconstrucţia ecologică şi conservarea mediului;
- protejarea categoriilor sociale defavorizate din comunităţi;
- promovarea şi conservarea valorilor tradiționale morale, culturale şi de cult;
- promovarea principiilor democraţiei, ale statului de drept şi egalităţii de șanse;
- dezvoltarea fizică și intelectuală a tinerilor;
- promovarea parteneriatelor naţionale şi internaţionale.

Crearea și funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală

Înființarea G.A.L. - ul se face prin formă asociativă conform O.U.G. 26/2000 cu privire la asociaţii şi fundaţii, cu modificările și completările ulterioare.[21]

[21] Grupul de Acțiune Locală „Poarta Almăjului” – *Planul de Dezvoltare Locală*

Capitolul 5

Strategia de mediu

Schimbările climatice și degradarea mediului constituie din ce în ce mai mult una dintre cele mai mari amenințări la adresa păcii și securității la nivel mondial și, fără o acțiune decisivă, acestea vor deveni o sursă și mai importantă de riscuri globale, inclusiv în ceea ce privește strămutarea forțată și migrația. Uniunea Europeană trebuie să joace rolul principal, inclusiv în punerea în aplicare riguroasă a Acordului de la Paris privind schimbările climatice și în continuarea eforturile depuse la nivel internațional pentru decarbonizarea sectorului transporturilor. De asemenea, Uniunea Europeană ar putea să inițieze acorduri globale obligatorii în domenii legate de economia circulară, utilizarea resurselor și de biodiversitate.

Faptul de a acționa în calitate de pionieri în tranziția economică ecologică și favorabilă incluziunii, la care se adaugă o acțiune hotărâtă în favoarea stabilirii unor norme internaționale, ne va permite să stabilim standardele pentru întreaga lume și ne va oferi un puternic avantaj competitiv pe piața mondială.

Prin aderarea la Uniunea Europeana, în anul 2007, România și-a asumat armonizarea reglementărilor naționale cu cele europene. Astel, în anul 2008, a fost elaborată *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a Romîniei* la orizonturile anilor 2013-2020-2030, prin care Guvernul României a fixat trei obiective strategice corespunzătoare pragurilor temporale respective, având ca obiectiv final (orizont 2030) apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale Uniunea Europeană dezvoltate (din punct de vedere al indicatorilor devoltării durabile).

Județul Caraș-Severin este considerat a fi unul dintre cele mai poluate din țară, deoarece pe teritoriul acestuia se numără 33 situri contaminate și 9 situri cu potențial de contaminare. Încercări de decontaminare și ecologizare a siturilor contaminate s-au efectuat în mai multe etape dupa anii 2000, dar fără rezultate importante, unele din acțiuni fiind chiar întrerupte. Suprafața ocupată cu deșeuri industriale și menajere, inventariată până în prezent este de 339,92 hectare, predominant în mediul urban și limitrof acestuia. Suprafețele din mediul rural au fost închise la 16 iulie 2009, reabilitate și redate în circuitul natural.

Parte integrantă a factorilor schimbărilor climatice, fiecare comună are o contribuție proprie la consumul de energie din întreaga lume, motiv pentru care devin și o parte esențială pentru soluționarea acestei probleme. În acest context, Comuna Mehadica și-a asumat un Plan de Acțiune privind Energia Durabilă, care reprezintă un instrument al comunei pentru a planifica, implementa, monitoriza și controla politicile de climă și energie la nivel local. **Obiectivul general al PAED-ului este de a promova eficientizarea energetică pe toate sectoarele prin informarea, educarea și schimbarea comportamentelor locuitorilor și agenților economici în direcția dezvoltării durabile locale, naționale și globale.**

Aerul este factorul de mediu cel mai important pentru transportul poluanţilor, deoarece constituie suportul pe care are loc cel mai rapid transportul acestora în mediu, astfel că supravegherea calităţii atmosferei este pe primul loc în activitatea de monitoring.

Evaluarea calității aerului înconjurător este reglementată prin Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător ce transpune Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa şi Directiva 2004/107/CE a Parlamentului European şi a Consiliului privind arsenul, cadmiul, mercurul, nichelul, hidrocarburile romatice policiclice în aerul înconjurător.

Pe raza comunei Mehadica nu există surse majore de poluare a mediului, nici prin emisie nici prin deversări. Calitatea aerului din această zonă este una din cele mai bune care se pot întâlni în mediul natural, concentrația de ozon fiind foarte ridicată.

Element indispensabil pentru viaţă şi societate, **apa** este materie primă pentru activităţi productive, sursă de energie şi cale de transport, factor determinant în menţinerea echilibrului ecologic. Astfel, protecţia, punerea în valoare şi dezvoltarea durabilă a resurselor de apă sunt acţiuni de interes general.[22]

Resursele naturale de apă ale teritoriului sunt formate din rezervele de apă de suprafață și din cele subterane care pot fi folosite pentru diverse scopuri. Resursele de apă teoretice totale (stocul mediu anual) ale Spaţiului Hidrografic Banat sunt de aproximativ 4,58×109 m³/an, din care de suprafaţă 3,38×109 m3/an şi 1,20×109 m³/an subterane.

Calitatea apei potabile este bună, comuna deține o serie de puţuri săpate (fântâni), care asigură, nevoile gospodăreşti pentru majoritatea populaţiei comunei împreună cu rețeaua de alimentare cu apă. În situaţia neluării unor măsuri minime de protecţie a surselor individuale cu apă (fântâni), pot apărea cazuri de poluare pe termen scurt, mediu şi lung a fântânilor.

Ţinând cont de faptul că monitorizarea surselor individuale şi colective de alimentare cu apă, la scară mai redusă, lasă de dorit, apar cazuri frecvente de îmbolnăviri accidentale datorită consumului de apă impropriu pentru băut chiar şi pe termen scurt. Populaţia încă nu conştientizează pericolul pe care îl poate produce apă improprie pentru consumul uman şi zootehnic.

Datorită presiunii activităţilor antropice asupra surselor individuale de alimentare cu apă potabilă, calitatea acestora avansează galopând spre surse de apă improprii pentru orice folosinţă care poate întreţine o viaţă normală.

Solul este cel mai complex factor de mediu datorită compoziţiei chimice şi fazice. Acesta reprezintă o resursă importantă în susţinerea civilizaţiei umane, contribuind major la creşterea vegetaţiei, la reglarea curgerii apelor şi reducerea poluării aerului, funcționând în același timp şi ca reciclator al materiei organice moarte şi a unor poluanţi.

În perioada 2017-2018 s-a înregistrat o diminuare de 39,32% a îngrășămintelor naturale folosite în agricultură și o creștere cu 103,28% a celor chimice.

[22] *Raport privind starea mediului în județul Caraș-Severin* - Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin

Din datele furnizate de Institutul Național de Statistică, privitoare la cantitatea de îngrășăminte utilizată, rezultă că, în condiţiile unui potenţial ecologic natural aparent bun, situaţia generală a calităţii solurilor din mai multe județe ale tării este totuşi nesatisfăcătoare, întrucât majoritatea solurilor sunt afectate de existenţa unuia sau mai multor factori limitativi şi restrictivi.

Pe teritoriul administrativ al comunei nu există terenuri degradate, doar terenuri neproductive, pentru care urmează să se întocmească studii de specialitate pentru redarea lor în circuitul agricol, însă consolidările de maluri şi taluzurile existente sunt întreţinute, reparate şi plantate pentru consolidarea lor. Albiile minore ale tuturor pârâiaşelor trebuie protejate la depunerea de deşeuri de orice fel, iar plantele vor fi din specii mici şi decorative cu rol de fixare a stratului vegetal şi fără obstacol în curgerea apelor pluviale. Albiile majore se vor planta cu arbori mari şi arbori decorativi şi se vor înierba cu rol de păşune în extravilan şi cu rol de spaţii verzi şi zone verzi în intravilan.

Zonele protejate, pe lângă cele existente, pot fi spaţiile verzi, iar restricţiile generale pentru conservarea patrimoniului natural şi construit, se impun la construcţiile de orice fel ce se realizează în aceste zone numai pe baza unui plan urbanistic zonal pentru a evita alterarea peisagistică a lor.

Pentru refacerea peisagistică şi reabilitarea zonelor cu funcţiunea dominantă spaţii verzi, se propune zona intravilanului oglinzilor de apă de pe pârâiaşul Mehadica.

Zgomotul este definit ca „vibraţii sonore fără caracter periodic care se propagă prin diverse medii (aer, apa, etc.) şi care impresionează negativ urechea omenească. Unitatea de măsură a intesităţii sunetelor este decibelul (dB). Poluarea sonoră reprezintă creşterea intensităţii zgomotului şi vibraţiilor, mai ales în marile aglomerări urbane". Depăşirea limitei maxime admise prevăzute de SR 10009:2017, s-a înregistrat în 16% din determinările nivelului de zgomot la limita spațiului funcțional pentru activitățile industriale.[23]

[23] *Raport privind starea mediului în județul Caraș-Severin* - Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin

Imagine panoramică asupra satului

5.1 Sistemul actual de gestionare a deșeurilor

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, inclusiv monitorizarea acestor operații și monitorizarea depozitelor de deșeuri după închiderea lor. Deșeurile reprezintă ultima etapă din ciclul de viață al unui produs (intervalul de timp între data de fabricație a produsului și data când acesta devine deșeu).

Inițiativele de politici în domeniul mediului recent adoptate continuă să abordeze schimbările climatice, pierderea biodiversității, utilizarea nesustenabilă a resurselor naturale și efectele presiunilor asupra mediului în privința sănătății.

Deși aceste chestiuni rămân importante, există o apreciere îmbunătățită a legăturilor dintre ele, precum și a interacțiunii lor cu o gamă largă de tendințe societale.

Anumite probleme de mediu, adesea cu efecte locale, au fost abordate în trecut prin intermediul unor politici țintite și instrumente singulare. A fost cazul unor chestiuni precum eliminarea deșeurilor sau protejarea speciilor. Totuși, începând din anii '90, recunoașterea unor presiuni difuze din diverse surse a condus la o focalizare sporită pe integrarea preocupărilor de mediu în politicile sectoriale,cum ar fi cele din domeniul transporturilor sau al agriculturii, cu rezultate mixte.[24]

Serviciul de salubritate se realizează în cadrul comunei prin bugetul local. Deșeurile se colectează de către societatea S.C. ECOLOGICA S.A. BĂILE HERCULANE, având contract semnat până în anul 2044, iar ritmul de colectare fiind de 2 ori/lună atât pentru gunoiul menajer cât și pentru cel selectiv.

[24] Idem 17

Capitolul 6

Prioritati

Planificarea strategică urmăreşte să menţină o viziune clară a destinelor comunităţii şi a teritoriului, în termeni cât mai concreţi şi preciși. *„Planificarea strategică poate fi definită drept un proces care permite unei organizații să se concentreze asupra unei alinieri eficiente a resurselor sale cu misiunea și viziunea sa.”*[25] Aceasta are ca scop concentrarea activităţilor şi a tuturor celor implicaţi în viaţa comunităţii, în beneficiul și în interesul acesteia.

Prioritățile de dezvoltare a comunei Mehadica au fost stabilite pe baza analizei diagnostic, a analizei S.W.O.T. realizate, ca urmare a tuturor activitătilor desfăsurate în procesul de elaborare al prezentei strategii. Analiza SWOT este o metodă de evaluare calitativă, bazată pe analiza mediului intern (puncte tari și puncte slabe) și a mediului extern al comunei (oportunități și amenințări), care furnizează informații privind poziția ocupată în raport cu mediul concurențial.

6.1 Analiza S.W.O.T.

S-a realizat prin prezentarea comunei din punct de vedere al:
- teritoriului;
- populației;
- activităților economice;
- organizarea instituțională.

Au fost prezentate detaliat aceste capitole folosind surse oficiale și informații culese din teritoriu. Rezultatul acestei analize s-a concretizat în analiza S.W.O.T. realizată pe cele 4 mari categorii care a scos în evidență punctele tari, slabe, oportunitățile și riscurile existente în microregiune.

Cuvântul S.W.O.T. este format din prima literă a cuvintelor Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats (în engl.). Prin realizarea analizei, se dorește analizarea punctelor tari şi a celor slabe, de asemenea ameninţările şi oportunităţile care determină spaţiul geografic şi socio-uman al comunei Mehadica. Analiza expune într-o dispunere vizuală şi concentrează în formulări cât mai precise şi concise următoarele aspecte:

- punctele forte (S = strengths) care aparţin organizaţiei/comunităţii şi cuprind de obicei resurse, abilităţi disponibile;
- punctele slabe (W = weaknesses) care aparţin organizaţiei/comunităţii şi cuprind ceea ce-i lipseşte acesteia pentru a-şi atinge scopul propus;
- oportunităţile (O = opportunities) care cuprind evenimente sau procese externe care pot ajuta la atingerea scopului (rezolvarea problemei);
- ameninţările (T = threats) evenimente sau procese externe ce pot împiedica atingerea scopului.

[25] Young Professional Scheme – Alistar Nicolson, *Managementul strategic*

6.2 Analiza S.W.O.T. – Cadrul general

Axa prioritară I - Infrastructura	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- Modernizarea în curs a infrastructurii de transport rutier; - Strazi din comuna asfaltate recent sau in curs de asfaltare; - Existenţa sistemului centralizat de alimentare cu apă; - Dezvoltarea, în curs, a rețelei de canalizare; - Existenţa unei bune acoperiri a reţelei de telefonie fixă (Romtelecom/RDS) şi mobilă (Vodafone, Orange, Cosmote, RDS); - Existenţa televiziunii prin cablu şi conectare la Internet; - Existența rețelei de energie electrică în procent de 100%; - Existența unor servicii publice locale funcționale: poştă, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgentă; - Existenţa Primăriei şi Postului de Poliţie în localitatea Mehadica.	- Infrastructură rutieră de acces necesită reabilitare; - Lipsa infrastructurii pentru trafic pietonal; - Locuri de parcare insuficiente; - Lipsa reabilitării de poduri şi podeţe; - Lipsa trotuarelor pentru pietoni; - Lipsa unei piste pentru biciclisti; - Necesitatea inlocuirea lampilor la sistemul de iluminat si digitalizarea rețelei de iluminat public; - Lipsa unui sistem de distribuție gaze naturale si a unui sistem de încălzire cu energie termică; - Nu există sisteme de irigaţii; - Necesitatea extinderii rețelei de telecomunicații și retehnologizarea acesteia; - Buget local insuficient pentru cheltuielile curente şi cofinanțarea tuturor proiectelor europene; - Slaba dotare a Serviciului Voluntar pentru Situatii de Urgenta, inclusiv lipsa unei masini de pompieri; - Implicare insuficientă a cetățenilor în rezolvarea problemelor comunității; - Lipsă surse finanțare pentru întocmire proiecte şi studii de fezabilitate.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Posibilitatea modernizării/reabilitării de drumuri publice precum și a altor proiecte care includ realitarea infrastructurii de transport; - Măsuri privind promovarea tipurilor de transport ecologice prin oferirea de anumite facilităţi; - Posibilitatea modernizării/reabilitării infrastructurii rețelelor de alimentare cu apă/canalizare; - Măsuri privind realizarea unui sistem de distribuție gaze naturale și a unui sistem de încălzire cu energie termică;	- Migrația populației tinere către orașe și în străinătate; - Lipsa personalului specializat în administrația locală pentru întocmirea de cereri de finanțare; - Insuficiența specialiștilor din zonă în domeniul întocmirii documentațiilor tehnice pentru proiectele de investiții; - Lipsa posibilităţilor cofinanţării locale; - Creşterea continuă a costului vieții, fără o compensare în veniturile populației; - Incoerența politică a factorilor de decizie (schimbarea conducerii locale care poate

- Posibilitatea inlocuirii lampilor la sistemul de iluminat si digitalizărea sistemului de iluminat public; - Trend pozitiv privind dezvoltarea rurală la nivel de judeţ; - Existenţa programelor de finanţare ale Uniunii Europene precum și fonduri guvernamentale pentru investiții; - Programe ale autorităților centrale destinate dezvoltării locale; - Posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural; - Accesarea de fonduri guvernamentale în scopul înființării de noi servicii, linii de producţie, modernizări, etc.	determina schimbarea priorităților de dezvoltare locală); - Instabilitate legislativă; - Producerea unor calamități naturale sau decretarea stării de urgență; - Cunoştiinţe insuficiente legate de elaborarea şi administrarea proiectelor finanţate din Fondurile Europene pentru proiecte de infrastructură; - Lipsa informaţiei în legatură cu programele de finanţare europeană.

Axa prioritară II - Mediu	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- Mediul natural lipsit de surse mari de poluare; - Eforturi ale autorităților locale de aplicare riguroasă a legislației privind protecția mediului; - Existența unor măsuri de protejare a parcurilor şi a zonelor verzi; - Existenţa sistemului de colecţare a deşeurilor, prin contractul încheiat, inclusiv pentru colectarea selectivă a deşeurilor cu S.C. ECOLOGICA S.A. BĂILE HERCULANE; - Calitatea solului și lipsa poluării industriale permit practicarea agriculturii ecologice; - Existența oportunităților de finanțare a acțiunilor din domeniul mediului, prin intermediul programelor specifice; - Mediul natural lipsit de surse mari de poluare.	- Grad scăzut de conştientizare a populației cu privire la problematica mediului; - lipsa utilizarii unor sisteme de producere a energiei electrice, prin realizarea unui parc fotovoltaic, necesar funcţionării instituţiilor şi utilităţilor aflate în administrarea locală a Comunei Mehadica; - Insuficiența spațiilor publice amenajate pentru petrecerea timpului liber; - Implicare insuficientă a cetățenilor în rezolvarea problemelor comunității; - Necolectarea selecţionată a deşeurilor în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor; - Educaţia ecologică este superficială; - Lipsa organizarii unor acţiuni privind salubrizarea căilor de comunicaţii, cursurilor de apă, etc.; - Necesitatea unor campanii de creștere a nivelului de informare privind protecția mediului;

	- Interesul scăzut al agenților economici în protecția mediului; - Lipsa fondurilor necesare inființării unor activități economice de reciclare a deșeurilor.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Organizarea sistemului de colectare selectivă, a spaţiului de depozitare temporară şi transportul deşeurilor; - Consiliere şi informarea populaţiei pentru protecţia mediului şi colectarea selectivă a deşeurilor; - Implementarea unui sistem integrat de colectare selectivă a deșeurilor la nivel de localitate sau în parteneriat cu alte administrații locale învecinate; - Prevenirea/reducerea efectelor riscurilor naturale prin modernizarea sistemului de intervenţii în situaţii de urgenţă (sistemul de avertizare); - Dezvoltarea activităţilor de conștientizare a populației asupra necesităţii conservării mediului înconjurator şi de implicare a acesteia în activităţi de protejare a mediului; - Promovarea unicității cadrului natural din regiune; - pozitia Comunei Mehadica, care conform situaţiei geografice este situată într-o zonă în care intensitatea radiaţiei luminoase medii, pe parcursul unui an este de 4,12 kWh/m2/zi.	- Lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători; - Lipsa resurselor financiare pentru îndeplinirea obiectivelor de investiţii propuse; - Cunoştiinţe insuficiente legate de elaborarea şi administrarea proiectelor finanţate din Fondurile Europene pentru proiecte de mediu; - Mentalitatea de indiferenţă faţă de protecţia mediului; - Un grad de percepţie şi receptivitate scăzut al populaţiei faţă de problemele de mediu; - Erodarea terenurilor extravilane și poluarea localităților cu praf.

Axa prioritară III - Turism și cultură	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- Potențial de dezvoltare turistică, agroturism; - Prezența obiectivelor turistice de interes național, aflate în Lista Monumentelor Istorice din România; - Ecumenismul local, existența lăcașelor de cult în localitate și buna conviețuire între confesiunile din comună; - Existența, păstrarea și promovarea obiceiurilor tradiționle specifice zonei;	- Resurse financiare insuficiente, investiţii autohtone şi străine insuficiente; - Turismul slab dezvoltat; - Inexistenţa unor forme de promovare a comunei pentru creşterea numărului de turişti pe teritoriul acesteia; - Grad de dezvoltare redus în turism, datorită lipsei infrastructurii de bază (pensiuni, restaurante), deşi există potențial turistic;

- Capacitate de comunicare în alte limbi datorită populației de alte etnii din comună; - Existenta unui camin cultural reabilitat; - Diversitate culturală, etnică și religioasă, manifestată printr-o armonie durabilă. - Existenta unui izvor de apă termală, care se poate utiliza pentru o bază de agrement locală sau pentru încălzirea unor unități – cladiri sau sere agricole.	- Deşi există potențial turistic, nu există proiecte de dezvoltare a agroturismului la nivel local; - Necesitatea amenajării de parcuri și spații de agrement în localitate; - Buget local insuficient pentru cofinanțarea proiectelor europene; - Obiective naturale neamenajate și nepromovate; - Promovarea insuficientă a zonei rurale și a produselor specifice.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Potenţial turistic: agroturism, ecoturism, enduroturism etc; - Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii fizice, de utilități și de promovare a localității; - Trend pozitiv privind dezvoltarea rurală la nivel de judeţ; - Măsuri pentru promovarea evenimentelor culturale tradiţionale; - Măsuri pentru menţinerea tradiţiilor şi obiceiurilor locale; - Existenţa programelor de finanţare ale Uniunii Europene; - Programe ale autorităților centrale destinate dezvoltării locale; - Posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural; - Dezvoltarea turismului, prin accesarea de fonduri europene în scopul înființării de noi servicii de agrement, etc.; - Integrarea obiectivelor naturale în circuite și programe turistice; - Sprijinirea spațiului rural și conservarea valorilor tradiționale; - Posibilitatea accesării de fonduri comunitare destinate reabilitării infrastructurii culturale, de tineret şi de sănătate;	- Reacția redusă a mediului local la schimbările și provocările zilelor noastre, conducând la scăderea competitivității teritoriului comunei, în favoarea altor teritorii, considerate mai interesante de către turiști și investitorii în turism; - Promovarea deficitară a comunei; - Lipsa informaţiei în legatură cu programele de finanţare europeană; - Degradarea obiectivelor din cauza exploatării incorecte.

- Valorificarea potențialului tradițional.	

Axa prioritară IV - Dezvoltarea economică și a mediului de afaceri	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- Potențial agricol și zootehnic; - Zona de șes din care face parte comuna, favorabilă pentru producţia agricolă; - Potențial existent pentru obținerea de produse ecologice; - Existenţa unui potenţial hidrografic care poate fi valorificat pentru sisteme de irigaţii moderne sau desecare pentru reabilitarea terenurilor; - Tradiţii în dezvoltarea activității zootehnice; - Existența fondurilor structurale ale Uniunii Europene și posibilitatea accesării lor; - Suportul administraţiei locale oferit noilor investitori; - Existența forței de muncă; - Comerţ cu amănuntul de mărfuri alimentare şi nealimentare, cât şi cu diverse produse agricole (cereale, legume, fructe etc.), animale şi păsări vii, articole de uz casnic şi gospodăresc etc; - Tradiţii în creşterea animalelor; - Aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația publică; - Participarea, în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activități de formare; - Existenta unei piete agroalimentare; - Membru în Asociația de Dezvoltare Locală - Grupul de Acţiune Locală Poarta Almăjului.	- Potenţial zootehnic parțial nevalorificat; - Potenţial pomicol parțial nevalorificat; - Agricultură neperformantă, de slabă calitate şi având o prioritate secundară; - Bugetul local insuficient satisfacerii necesităților de dezvoltare a comunei; - Mediu de afaceri slab dezvoltat; - Lipsa utilajelor agricole performante; - Lipsa unui sistem centralizat de desfacere al produselor agricole; - Forma de muncă slab și mediu calificată, nepregătită pentru a face față cerințelor de pe piața muncii; - Interes scăzut pentru activitățile și investițiile din agricultură; - Lipsa investițiilor din spațiul comunitar pe teritoriul comunei; - Lipsa unui centru local de colectare a produselor agricole; - Bugetul local insuficient satisfacerii necesităților de dezvoltare a comunei; - Lipsa unor centre de prelucrare/preluare de la micii producători agricoli; - Spirit antreprenorial relativ scăzut; - Diversificarea redusă a activităților economice din zonă.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Valorificarea potențialului agricol și zootehnic al comunei; - Înființarea şi modernizarea fermelor agricole; - Susţinerea formelor asociative; - Potenţial existent pentru dezvoltarea exploatațiilor bio și obţinerea de produse ecologice;	- Eroziunea şi degradarea calităţii solurilor ce pot conduce la scăderea randamentului; - Numărul de concurenţi în creştere pentru produsele agroalimentare de pe piaţa Uniunii Europene; - Forţa de muncă angajată la negru; - Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia;

- Pregătirea sectorului agricol în fața schimbărilor climatice (canale de irigații) care să asigure echilibrul natural; - Susţinerea micilor agricultori şi dezvoltarea de servicii de asistenţă pentru aceştia; - Existența fondurilor structurale ale Uniunii Europene și posibilitatea accesării lor; - Existența programelor guvernamentale de susținere a sectorului IMM; - Oportunități multiple de finanțare oferite prin programele derulate în cadrul fondurilor comunitare; - Implicarea autorităților locale în problemele comunității; - Creșterea competitivității sectorului IMM; - Promovarea IMM-urilor din localitate şi a produselor/serviciilor acestora prin susținerea participării comune la târguri şi expoziții, elaborarea de materiale de prezentare a localității cu secțiune de economie inclusă, promovarea prin încheierea de înfrăţiri şi schimburi de experienţă cu localitati din străinătate; - Sprijinirea dezvoltării I.M.M.-urilor din domeniul industrial şi al serviciilor (creșterea numărului IMM-urilor) prin acordarea de facilități la plata taxelor și impozitelor asupra terenurilor și clădirilor; - Susținerea obiceiurilor meșteșugărești; - Diversificarea activităților economice; - Inființarea unui centru de colectare a produselor agricole.	- Migrația populației tinere către orașe și în străinătate; - Locuri de muncă insuficiente, slab remunerate și fără perspective de dezvoltare profesională; - Îmbătrânirea forţei de muncă; - Condiții meteorologice nefavorabile (inundații, secetă); - Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale; - Lipsă surse finanțare pentru asistenţă tehnică şi consultanţă acordată pentru dezvoltarea de noi afaceri şi promovare zonă; - Număr mic de asociaţii pentru producătorii agricoli (zootehnie, pomicultură, etc.) pentru încurajarea accesului la fondurile externe; - Acțiuni directe ale celorlalte localități care pot scoate Mehadica din cursa pentru atragerea investitorilor; - Insuficienta promovare a serviciilor de consultanţă pentru elaborarea de cereri de finanțare pentru producătorii agricoli; - Lipsa capitalului şi a spiritului antreprenorial, în special la tineri; - Concurența importului de produse agroalimentare de pe piața Uniunii Europene; - Neadaptarea agenţilor economici la standardele Uniunii Europene pentru a fi competitivi; - Incoerența politică a factorilor de decizie (schimbarea conducerii locale care poate determina schimbarea priorităților de dezvoltare locală); - Instabilitate legislativă; - Schimbări tehnologice.

Axa prioritară V - Educație și resurse umane	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- Existenţa în comună a unităților de învățământ preșcolar și școlar; - Dotarea unităților de învățământ; - Management instituțional/școlar adecvat în unităţile de învăţământ public; - Implementarea programelor de integrare a copiilor de alte etnii în unităţile învăţământului obligatoriu; - Interes sporit pentru învăţământul superior şi formarea continuă a populaţiei; - Populaţia aptă de muncă a comunei; - Rata infracţionalităţii extrem de redusă; - Calificarea profesională prin formare iniţială se realizează prin sistemul de învăţământ public; - Potenţial uman, forţă de muncă ieftină şi facil de calificat; - În general tinerii au o mentalitate pozitivă în ceea ce priveşte ocuparea unui loc de muncă; - Parţial administraţie locala receptivă, activă, cu iniţiativă, disponibilă pentru orice efort privind dezvoltarea comunităţii.	- Populația școlară în scadere continuă, determinată de reducerea natalității și migrarea populației tinere în țările Uniunii Europene; - Abandon școlar; - Informare insuficientă; - Necesitatea de consiliere psihologică; - Necesitatea amenajării spaţiului bibliotecii şi îmbogăţirea fondului de carte; - Lipsa de parteneriate eficiente între şcoală şi mediul de afaceri; - Adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special; - Necorelarea cererii cu oferta de pe piaţa muncii; - Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă; - Nevoia unei schimbări (mai ales în cazul formării inițiale) definită prin sintagma o calificare - pentru mai multe meserii, în loc de practica de tipul: „o calificare - o meserie”; - Lipsa interesului instituţiilor pentru accesarea fondurilor structurale.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Construirea unei săli de sport aferente școlii; - Amenajarea și dotarea unui centru de joacă și recreere pentru copii; - Atragerea de programe cu finanțare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă; - Existenţa unor reglementări ce acordă facilităţi angajatorilor care creează locuri de muncă pentru şomeri, tineri absolvenţi etc; - Organizarea de cursuri de formare şi reconversie profesională în comună; - Accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună;	- Reducerea populaţiei şcolare datorată declinului natalităţii; - Scăderea interesului adolescenților față de studiile universitare; - Lipsa posibilităţilor cofinanţării locale; - Îmbătrânirea populației comunei, proces specific întregului spațiu rural românesc; - Estomparea tradiţiilor locale, odată cu trecerea timpului; - Creşterea continuă a costului vietii, fără o compensare în veniturile populației; - Incoerența politică a factorilor de decizie (schimbarea conducerii locale care poate

- Creşterea nivelului de pregătire profesională a forţei de muncă; - Implementarea unor proiecte care să stimuleze implicarea rromilor în activităţi aducătoare de venituri; - Monitorizarea stării ocupaţionale a populaţiei; - Creșterea calității vieții locuitorilor.	determina schimbarea priorităților de dezvoltare locală); - Instabilitate legislativă; - Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia.

Axa prioritară VI - Social şi sănătate;	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- Acces facil la serviciile sociale a tuturor potenţialilor beneficiari fără discriminare de sex, vârstă, religie, apartenenţă etnică sau naţionalitate; - Disciplina elevilor este foarte bună, fenomenele de delicvență și/sau infracționalitate, nefiind cunoscute la nivelul unităților de învățământ de pe raza comunei; - Existenţa unei infrastructuri sanitare; - Implementarea programelor de integrare a copiilor de alte etnii în unităţile învăţământului obligatoriu; - Modernizarea, în curs a punctului sanitar.	- Resurse umane insuficiente pentru aplicarea în mod corespunzător a standardelor de calitate în domeniul protecţiei sociale; - Lipsa serviciilor sociale comunitare pentru copil şi familie; - Inexistența unui centru de recuperare; - Lipsa aparaturii performante necesare desfășurării activităților sanitare și a unui dispensar la standarde europene; - Acoperire insuficientă şi neuniformă cu personal medical; - Inexistența unui centru de zi pentru persoanele vârstnice, în ciuda numărului de persoane vârstnice dependente înregistrate în comună; - Inexistența unui centru de zi pentru bătrâni; - Starea de sănătate precară a locuitorilor comunei; - Îmbătrânirea populației (spor natural negativ și migrarea tinerilor spre centre urbane).
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Reabilitarea infrastructurii sociale; - Înființarea unui centru de zi de bătrâni; - Acordarea de servicii de informare, consiliere și mediere a persoanelor cu dizabilități; - Continuarea reformei protecţiei persoanei cu handicap, încadrarea corespunzătoare cu personal şi alocarea de fonduri corespunzătoare aplicării reglementărilor Uniunii Europene;	- Lipsa posibilităţilor cofinanţării locale; - Schimbări frecvente în legislația specifică domeniului sănătății; - Creșterea numărului de persoane vârstnice imobilizate la pat ce nu pot fi asistate de rude, datorită exodului uman; - Libera circulaţie a persoanelor și facilităţile create după aderarea României la Uniunea Europeană pentru ocuparea de locuri de muncă induc riscul migrării personalului de

- Existenţa programelor de finanţare ale Uniunii Europene şi a programelor de finanţare naţionale în domeniul social; - Creșterea interesului populației pentru subiecte ce tratează prevenirea îmbolnăvirilor.	specialitate, mai ales a celui înalt calificat şi performant; - Neasigurarea de resurse financiare suficiente pentru a menţine nivelul adecvat al protecţiei şi promovării drepturilor copilului; - Condițiile din sistemul medical nu stimulează încheierea de contracte de asigurare; - Rata scăzută a natalității în comună; - Creşterea numărului de ,,captivi'' (persoane dependente) în sistemul de protecţie socială.

Axa prioritară VII - Capacitatea administrativă	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
- Existenţa Primăriei şi a Postului de Poliţie în localitatea Mehadica; - Personal competent angajat în cadrul primăriei și în cadrul celorlalte instituții publice reprezentate în comună; - Administraţie locală receptivă, cu iniţiativă, disponibilă pentru orice efort privind dezvoltarea comunităţii; - Existența unor servicii publice locale funcționale: poștă, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență; - Există protocoale încheiate în domeniul gestionării deşeurilor și accesării de fonduri externe; - Colaborare eficientă cu instituţiile judeţene; - Transparenţă la nivel decizional; - Comunicare bună a cetăţenilor cu autoritatea locală; - Participarea la programe de instruire a angajaților Primăriei; - Asigurarea transparenței în luarea deciziilor.	- Nu există O.N.G.-uri active pe raza comunei; - Buget local insuficient pentru cheltuielile curente şi cofinanțarea proiectelor europene; - Necesitatea achiziționării de utilaje: mașină pompieri; - P.U.G. neactualizat; - Lipsă surse finanțare pentru întocmire proiecte şi studii de fezabilitate; - Implicare insuficientă a cetățenilor în rezolvarea problemelor comunității; - Personal insuficient pentru unele domenii de activitate din cadrul administrației locale; - Necesitatea formării continue a personalului din cadrul administrației locale; - Numărul mare de schimbări legislative nu permite cunoașterea tuturor modificărilor în timp util; - Unele erori în aplicarea legislației; - Gradul redus de interes a cetățenilor în a se implica activ în procesul de luare a deciziei la nivel local.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Programe ale autorităților centrale destinate dezvoltării locale; - Creșterea autonomiei locale în actul administrativ; - Aplicarea principiului transparenței în activitatea instituției publice; - Posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene	- Retribuirea necorespunzatoare a personalului bugetar; - Menţinerea unei birocraţii excesive de natură a împiedica buna activitate administrativă; - Imposibilitatea recuperării unor taxe și impozite; - Convulsii sociale;

pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii în mediul rural; - Existenţa la nivelul Consiliului Judeţean a unor structuri care acordă sprijin şi asistenţă de specialitate pentru accesarea diverselor fonduri europene; - Trend pozitiv privind dezvoltarea rurală la nivel de judeţ; - Existenţa programelor de finanţare ale Uniunii Europene; - Simplificarea şi reducerea barierelor administrative pentru cetăţeni; - Implicarea autorităților locale în problemele comunității.	- Riscul eșecului în finalizarea unor proiecte urmărite; - Lipsa posibilităţilor cofinanţării locale; - Creşterea continuă a costului vieții, fără o compensare în veniturile populației; - Incoerența politică a factorilor de decizie (schimbarea conducerii locale care poate determina schimbarea priorităților de dezvoltare locală); - Instabilitate legislativă.

Analiza S.W.O.T. ca metodă de planificare strategică implică precizarea obiectivelor proiectelor, precum și identificarea aspectelor cheie interne şi externe favorabile sau nefavorabile pentru atingerea obiectivelor.

Factorul de decizie devine astfel o componentă cheie, complexitatea şi exactitatea analizei efectuată depinzând în totalitate de nivelul de cunoaştere, experienţa, implicarea şi colaborarea acestor factori.[26]

Rezultatul analizei S.W.O.T. poate fi utilizat în scopul identificării unor strategii alternative necesare atât în faza de inițiere, cât și în faza de dezvoltare a comunei. În funcție de elementele preluate din analiza S.W.O.T., strategiile alternative pot fi:

Strategii de tip S/O - utilizează punctele tari în vederea valorificării optime a oportunităților oferite de mediul extern. Experiența și pregătirea profesională a specialiștilor comunei, reflectată în calitatea serviciilor oferite, va fi valorificată prin dezvoltarea unor programe care au drept scop stimularea interesului antreprenorial al tinerilor, în parteneriat cu instituțiile și organizațiile publice și private cu activitate în domeniul antreprenorial. Sunt cele mai eficiente strategii.

Strategii de tip W/O - exploatează oportunitățile oferite de mediul extern, în scopul contracarării punctelor slabe, dezvoltarea unor centre de consultanță în afaceri și management capabile să inițieze și să susțină programe de instruire destinate formării unor abilități și competențe competitive care să faciliteze accesul tinerilor pe piața muncii.

[26] http://www.revistadestatistica.ro/wp-content/uploads/2014/02/RRS_5_2012_A6_ro.pdf

Strategii de tip S/T - sunt construite pe punctele tari ale mediului intern și urmăresc reducerea amenințărilor venite din partea mediului extern, facilitarea accesului la cele mai recente informații din domeniul antreprenorial și oferirea unui pachet de servicii complex, adaptat nevoilor și particularităților tinerilor, astfel încât acestia să opteze pentru inițierea unei afaceri ca alternativă la cautarea unui loc de muncă în străinătate.

Strategii de tip W/T - vizează reducerea punctelor slabe și evitarea amenințărilor mediului extern, identificarea unor măsuri care să faciliteze accesul tinerilor pe piața muncii, astfel încât aceștia să nu mai fie nevoiți să-și caute un loc de muncă în afara țării. Sunt cele mai ineficiente strategii.

Pe baza strategiilor alternative poate fi construit un plan strategic de acțiune sau orice alt plan legat de dezvoltarea comunei. Proiectele de viitor ale comunei Mehadica, vor fi construite pe modelul oferit de strategia de tip S/O. Astfel, vom încerca să valorificăm punctele tari ale comunei Mehadica în raport cu oportunitățile mediului extern.[27]

Administrația publică locală, trebuie să își însușească și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă dezorganizată, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se pot consuma irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru închegat și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică (P.P.S.) are ca obiectiv definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunei pe o perioadă de 6 ani. Etapele metodologice principale ale P.P.S. au fost următoarele: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic.

Pentru a avea rezultate benefice, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice locale, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunei.

Unele „oportunități” și „amenințări” vor apărea din „punctele tari” și „punctele slabe” ale comunei. Amenințările pot fi concrete sau potențiale. Întrebări cheie care îndrumă analiza strategică:

[27] Osita, Christian; Onyebuchi, Idoko; Justina, Nzekwe – *Organization's stability and productivity: the role of SWOT analysis*

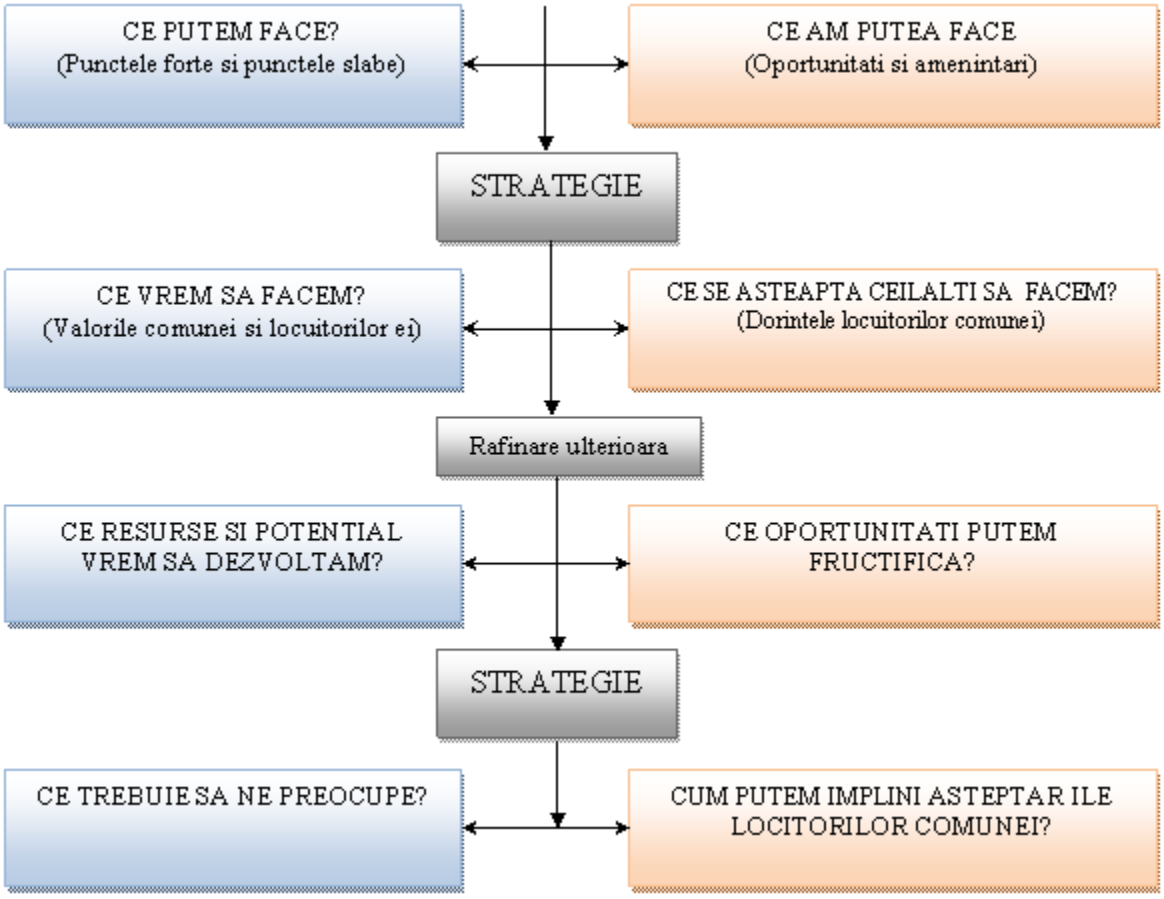

În urma efectuării analizei S.W.O.T. s-au identificat urmatoarele principii prioritare care ar trebui să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:
- dezvoltare economică; dezvoltare infrastructură; creșterea atractivității; crearea locurilor de muncă; programe de formare profesională; competitivitate; confort social, cultural; agrement.[28]

Viața economică a comunei Mehadica, trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultură, zootehnie, industrie, comerț și silvicultură. Comuna Mehadica va trebui să investească pentru redresarea vieții economice a comunei, aceasta trebuie să fie prioritatea numărul unu, deoarece produce cele mai mari efecte benefice.

Infrastructura necesită îmbunătățiri continue, de aceea investițiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă beneficii:

- siguranța și securitatea locuitorilor comunei împotriva calamităților;
- raportul valoare investiție/efecte economico-financiare produse;

[28] https://www.academia.edu/11392520/Analiza_strategica_SWOT_a_unei_intreprinderi_organizatii

- raportul valoare investiție/numărul beneficiarilor.

Un alt punct important pentru creșterea atractivității comunei îl constituie facilitățile culturale și de agrement pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere comuna Mehadica, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit. Complementar acest lucru va crește și atractivitatea turistică a comunei.

În situația strategiilor pe termen lung trebuie să se urmărească cu foarte mare atenție viitoarele rezultate. Trebuie luat în calcul și faptul că rezultatul real nu poate fi prevăzut deoarece situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra lor.

Capitolul 7

Implementarea strategiei

Principala problemă întâmpinată în implementarea strategiei a fost legată de lipsa fondurilor, ceea ce reprezintă o provocare și pentru perioada următoare. În măsura în care se dovedesc a fi în continuare necesare pentru viziunea de dezvoltare ulterioară a comunei, măsurile rămase neimplementate vor fi transpuse în strategia pentru perioada 2021 – 2027.

Implementarea strategiei include, printre altele, dezvoltarea unei structuri organizaționale eficiente, pregătirea bugetului și a programelor care să sprijine execuția strategiei, etapa de implementare fiind deseori numită etapa de acțiune în managementul strategic, uneori fiind si cel mai dificil de realizat.

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul complex de realizare a proiectelor, programelor și politicilor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora asupra dezvoltării comunității.

Evaluarea eficienței în implementarea strategiei este de asemenea îngreunată din lipsa unui sistem de monitorizare adecvat și dificultatea de a compara indicatorii de rezultat cu indicatori propuși la începutul perioadei de programare a strategiei, în ceea ce privește utilizarea eficientă a resurselor.

Impactul Strategiei de Dezvoltare Locală este evaluat prin prisma efectului de ansamblu al beneficiilor aduse asupra unui număr cât mai mare de persoane, justificând astfel utilitatea strategiei. Se remarcă faptul că marea parte a măsurilor implementate au vizat domeniul infrastructurii edilitare. Impactul așteptat prin implementarea acestor măsuri vizează creșterea calității vieții locuitorilor și atragerea unui număr mai mare de turiști, cu efecte benefice asupra mediului de afaceri local.

Indicatorii de realizare a obiectivelor ce se doresc a fi implementate și propuse prin strategie, pe domenii, sunt:

- aducerea infrastructurii la standard cât mai ridicat;
- dezvoltarea resurselor umane și a mediului economic prin diverse parteneriate;
- dezvoltarea turismului și promovarea antreprenoriatului la nivelul comunei;
- îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii turistice, a facilităților și atracțiilor turistice existente în zonă;
- dinamica creșterii populației;
- îmbunătăttirea condițiilor de educație;
- încurajarea și sprijinirea creării locurilor de muncă;
- dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice.

Capitolul 8

Planul local de actiune pentru dezvoltarea durabila

8.1 Considerații generale

Planul de acțiuni este un plan detaliat, pe termen scurt și mediu, care descrie acțiunile și pașii necesari aplicării strategiei și atingerii obiectivelor. Este necesar ca aceste acțiuni să fie prioritizate, astfel încât realizarea lor și atingerea progresivă a țintelor pe termen mediu și scurt să ducă la îndeplinirea obiectivelor stabilite pe termen lung.

Conține:
• responsabilitatea asumării sarcinilor;
• calendarul desfășurării acțiunilor;
• resursele alocate;
• metodele de monitorizare și evaluare.

Planul Local de Acțiune (PLA) este un instrument de planificare și implementare și conține un set de politici pe domenii de activitate ce se vor aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie. Termenul de realizare a planului local de acțiune trebuie să corespundă termenului de 10-20 de ani, fixat pentru realizarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabila (SLDD).

Planul de acțiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt, care utilizează resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate, de obicei într-o zonă bine definită.

Planul Local de Acțiune (PLA) va fi revizuit periodic, astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe masură ce se înaintează în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică se multiplică.

Planul Local de Acțiune pentru implementarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a comunei Mehadica, reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale pentru atingerea unor parametrii specifici societății moderne, astfel ca durabilitatea să devină punctul forte al acesteia.

Situația dezvoltării actuale economice, sociale, de mediu si tehnologice a fost analizată în cadrul procesului de analiză-diagnostic din cadrul strategiei de dezvoltare, iar obiectivele strategice au fost creionate, fixându-se câteva repere ca referințe pentru dezvoltările ulterioare.

Planul de Acțiune pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locala a comunei Mehadica reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale pentru atingerea unor parametrii specifici societății moderne.

Rolul Planului de Acțiune îl reprezintă prezentarea principalelor măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării economico-sociale, astfel încât procesul să poată fi evaluat continuu prin indicatorii selecționați ca relevanți pentru comuna Mehadica.

Necesitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor care trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite. La nivel temporal, pentru a realiza un management unitar sunt necesare 3 faze distincte astfel încât procesele necesare atingerii obiectivelor să poata fi bine coordonate:
a. Planul de dezvoltare (planificarea activitatilor)
b. Planul de executare (implementarea activitatilor)
c. Planul de monitorizare (evaluarea activitatilor).

Pentru a avea o dezvoltare închegată, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:
● Administrația Locală - prin Instituția Primăriei (Comunie) și Consiliului Local, care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar planului de acțiune;
● Comunitatea Locală - cetățeni și organizații, actori principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
● Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, ca și suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Planul de acțiune cuprinde:

- programul de management, care planifică o serie de activități de organizare și inițiere a implementării, apoi urmărirea evoluției implementării si luarea măsurilor cuvenite;
- modul de implementare în care competențele și atribuțiile sunt grupate pe structuri de implementare grupate pe funcții ale structurii manageriale: previziune, organizare, coordonare, antrenare;
- etapele implementării strategiei de dezvoltare locală la nivelul unității de management. Planul anual este stabilit de Consiliul Local prin stabilirea priorității de realizarea a obiectivelor și măsurilor programate conform criteriului presiune - stare - răspuns.

Acest criteriu se aplica astfel:

- se măsoară presiunea necesității îndeplinirii fiecărui obiectiv stabilit la momentul inițial; această presiune se cuantifică pe nivelurile maxim, mediu, mic;

- se evaluează situația inițială, de fapt, stadiul în care se afla acțiunea (studiu de fezabilitate, studiu de impact, elaborare proiect, implementare etc.);
- se presupune aplicarea măsurii;
- se măsoară starea ipotetică finală, care se cuantifică sub formă de răspuns.

Planul Local de Acțiune, prezintă principalele măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării durabile, astfel: în procesul de dezvoltare să poata fi evaluata continuu complexitatea factorilor S.E.M.T. (social-economic-mediu-tehnologic) prin indicatorii de dezvoltare durabilă (dimensiuni ale durabilității) selecționați ca relevanți pentru comuna Mehadica. Utilitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor ce trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite în Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei.

Pentru a asigura o dezvoltare coerentă a comunei Mehadica, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:
1. Primăria (Comuna) și Consiliului Local - care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar Planului Local de Acțiune;
2. Comunitatea Locală - cetățeni și organizații, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
3. Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, drept suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Principalele funcții de implementare a strategiei de dezvoltare locală sunt:
1. Funcția de previziune - cuprinde activități care privesc:
- realizarea obiectivelor cuprinse în strategia de dezvoltare locală cu alocarea resurselor și mijloacelor de realizare pe anii 2021 – 2027;
- întocmirea planurilor anuale prin preluarea obiectivelor din strategia de dezvoltare și realizarea acelora care au un grad ridicat de certitudine;
- elaborarea de proiecte de finanțare, studii de fezabilitate, planuri de afaceri, studii de marketing, analize cost beneficiu etc. care să fundamenteze modalitățile și mijloacele necesare pentru realizarea obiectivelor.

2. Funcția de organizare - cuprinde procesele de management, de grupare de atribuții și responsabilități, delegare de competențe cuprinse în strategia de dezvoltare ierarhizate astfel: persoane individuale, agenți economici, grupuri și comitete, primărie, comisii de specialitate din consiliul local.

3. Funcția de coordonare - cuprinde activitățile prin care se armonizează hotărârile, deciziile și acțiunile persoanelor implicate în structura de implementare a strategiei de dezvoltare în cadrul funcțiilor de mai sus (previziune și organizare).

4. Funcția de antrenare - cuprinde acțiunile de implicare și motivare a cetățenilor, a structurilor constituite și a grupurilor de interese pentru implementarea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală.

5. Funcția de control și evaluare - cuprinde activitățile prin care performanțele obținute sunt măsurate și comparate cu obiectivele stabilite inițial în vederea gradului de avansare a programului pentru a se elimina rămânerile în urmă. Se vor determina cauzele care determină abateri de la planificare și se stabilesc măsuri pentru corectarea abaterilor și pentru continuarea aplicării strategiei de dezvoltare locală.

8.2 Principii și condiții

În vederea realizării Planului Local de Acțiune, Comuna Mehadica, fiind autoritate publică locală, trebuie să-și întărească gradul instituțional la toate nivelele de decizie și execuție. Aceasta presupune atragerea și furnizarea de resurse financiare suficiente și mobilizarea resurselor umane, identificarea celor mai eficiente mecanisme de comunicare, dar și analizarea cadrului administrativ de alocare a responsabilităților.

Pentru a putea fi rezolvate problemele curente, cât și cele ce pot apărea în viitor, administrația publică locală trebuie să adopte un management eficient.

Materializarea capacității instituționale este un proces de durata în care administrația publică trebuie să acționeze pentru schimbarea radicală a atitudinii funcționarului public față de accesul cetățenilor la activitatea administrației.

Astfel, analiza situației existente și condiționările altor cadre strategice, generează direcții de dezvoltare prioritară în raport cu așteptările comunității, considerate ca fiind principalele modalități de realizare a scopului de creștere generală a nivelului de dezvoltare al acesteia.

Fiecare dintre aceste direcții presupune parcurgerea unui set de obiective strategice care pot fi realizate, prin acțiuni grupate în axe prioritare specializate, care conțin proiecte, intervenții și măsuri specifice, de a căror prioritizare, planificare și mod de concretizare, depinde implementarea în condiții optime a strategiei și atingerii obiectivelor propuse.

În ceea ce privește relația cu cetățeanul, Comuna Mehadica a demarat un amplu proces de consultare a opiniei cetățenilor, cu privire la obiectivele strategice din perioada 2021 - 2027.

8.3 Obiective generale

Dezvoltarea durabilă și armonioasă a comunei Mehadica este posibilă prin valorificarea resurselor naturale și umane disponibile pentru îmbunătățirea calității vieții populației. Dezvoltarea durabilă presupune o dezvoltare în plan economic, în plan ecologic și în plan social.

> *„Există trei niveluri de dezvoltare a virtuții.*
> *Primul este cel în care urmăreşti propriul tău interes fără a dăuna celorlalți şi pe care, eventual, îi poți ajuta.*
> *Cel de-al doilea nivel este cel în care acțiunile tale sunt destinate mai întâi altora şi abia apoi ție însuți.*
> *În cel de-al treilea nivel te preocupă în exclusivitate binele altora, al societății şi al omenirii, fără a mai conta propria persoană."*
>
> *Lin Kaiting*

Strategia de Dezvoltare Durabilă urmărește să dezvolte o comunitate cu un grad crescut de prosperitate, cu o populaţie activă economic, ale cărei nevoi cu privire la mediul de muncă și locuit sunt satisfăcute. Un grad crescut de prosperitate va fi atins prin crearea de oportunităţi pentru mediul de afaceri și prin valorificarea mai bună a resurselor existente.

Atingerea obiectivului general şi a obiectivelor specifice va fi posibilă prin completarea intervenţiilor regionale şi locale cu cele naţional sectoriale, în vederea sprijinirii şi promovării creșterii socio-economice durabile. Printr-o bună coordonare, la nivel administrativ, se va putea realiza complementaritatea intervenţiilor locale cu cele regionale şi cu cele sectoriale, obţinându-se efecte sinergice corespunzătoare.

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social - economice rapide sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onorarea obligațiilor Comunei Mehadica, precum și implicarea cetățenilor in luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme.

Administrația Publică Locală, fiind o interfață între cetățean și instituțiile statului, trebuie să elaboreze și să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional.

8.4 Obiective specifice

În cele ce urmează, se prezintă detaliat construcţia şi structura Strategiei de Dezvoltare locale a comunei Mehadica.

Obiectivele axelor strategice, care urmează a fi îndeplinite gradual până în anul 2027, sunt:

- **Axa prioritară I - Infrastructură;**
- **Axa prioritară II - Mediu;**
- **Axa prioritară III - Turism și cultură;**
- **Axa prioritară IV - Dezvoltarea economică și a mediului de afaceri;**
- **Axa prioritară V - Educație și resurse umane;**
- **Axa prioritară VI - Social și sănătate;**
- **Axa prioritară VII - Capacitatea administrativă.**

În contexul Strategiei de Dezvoltare a comunei Mehadica pentru perioada 2021-2027, realizarea obiectivelor strategice se va face prin:

- Elaborarea unor planuri de acțiune prin care obiectivele Planului de Dezvoltare Locală se vor realiza şi aprobarea acestor planuri în cadrul UAT;
- Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;
- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
- Monitorizarea progreselor realizate.

Sunt prezentate cele 7 axe strategice de dezvoltare considerate ca fiind necesare. Fiecărei priorităţi identificate i-au fost ataşate mai multe măsuri prin intermediul cărora să se realizeze priorităţile stabilite. Mai jos, prezentăm principalele elemente ale strategiei:

- ***Axa prioritară I - Infrastructură:*** Dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii de transport și edilitare prin îmbunătățirea accesului populației la serviciile publice și creșterea gradului de siguranță și confort al locuitorilor

✓ Infrastructura de transport:

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă[29]
• Modernizare/ reabilitare drumuri publice; • Construcție infrastructură pentru trafic pietonal; • Înființare drumuri agricole/vicinale și podețe aferente; • Reabilitare drumuri agricole/vicinale existente; • Crearea de locuri de parcare; • Reabilitări de poduri şi podeţe; • Realizarea de alei pietonale si trotuare; • Înfiinţarea pistelor de biciclişti în comuna; • Realizarea de investiţii pentru asigurarea condiţiilor de siguranţă rutieră; • Promovarea tipurilor de transport ecologice prin oferirea de anumite facilităţi; • Alte măsuri/activități/proiecte în domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Direcţia Regională / Județeană de Drumuri și Poduri Caraș-Severin; Consiliul Judeţean Caraș-Severin.

✓ *Infrastructura de utilitați și de telecomunicații:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă
• Reabilitarea rețelei de alimentare cu apă existente; • Realizarea rețelei de canalizare si a statiei de epurare; • Înființare sistem de distribuție gaze naturale în vederea realizării a unui sistem centralizat pentru alimentarea și distribuția cu gaze naturale; • Înființare sistem de încălzire cu energie termică; • Inlocuirea lampilor la sistemul de iluminat public si sectorizarea iluminatului public cu comandă digitală din sediul primăriei; • Dezvoltarea de surse alternative de energie electrică; • Extinderea rețelei de internet și acces la bandă largă (broadband); • Realizare acces la internet prin inițiativa WIFI4U prin intermediul unor puncte de acces Wi-Fi gratuit instalate în spațiile publice, cum ar fi parcuri, administrații, bibliotecă și centru medical; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Consiliul Judeţean Caraș-Severin.

[29] Instituţiile sunt menţionate ca propunere, urmând a se conveni cu fiecare modul concret de implicare

- ***Axa prioritară II Mediu*: Dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii de mediu prin asigurarea gestionării durabile a deşeurilor și protecţia valorilor de patrimoniu natural**

✓ *Gestionarea durabilă a deşeurilor:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanțare	Instituție responsabilă
• Amenajare de platforme betonate pentru depozitarea containerelor în scopul colectării selective a deșeurilor locale si achizitionare de pubele in scopul colectarii selective; • Organizarea unor acţiuni periodice sau la nevoie privind salubrizarea căilor de comunicaţii, cursurilor de apă, etc.; • Încurajarea măsurilor de prevenire, reutilizare, reciclare, compostare; • Conştientizarea populaţiei privind gestiunea deşeurilor (colectarea selectivă, reducerea generării de deşeuri, compostarea la sursă, valorificarea deşeurilor etc.); • Gestionarea deşeurilor conform cerinţelor de mediu; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Agenţia pentru Protecţia Mediului Caraș-Severin; Consiliul Judeţean Caraș-Severin; Sectorul privat - S.C. ECOLOGICA S.A. BĂILE HERCULANE.

✓ *Dezvoltarea spațiilor verzi:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanțare	Instituție responsabilă
• Protejarea parcurilor şi a zonelor verzi; • Reabilitarea şi extinderea zonelor verzi; • Construirea/amenajarea unor noi spații verzi / parcuri; • Realizare campanii de creștere a nivelului de informare precum și de conștientizare a populației cu privire la problematica mediului; • Stimularea folosirii controlate a colectării plantelor medicinale și cu valoare terapeutică prin industriile locale; • Alte măsuri/activități/proiecte din domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Agenţia pentru Protecţia Mediului Caraș-Severin; Consiliul Judeţean Caraș-Severin.

- ***Axa prioritară III - Turism și cultură*: Dezvoltarea turismului cu specific local şi de agrement prin valorificarea resurselor de patrimoniu natural, material şi cultural şi atragerea turiştilor prin acţiuni şi măsuri de promovare atât a localităţii cât și a împrejurimilor**

✓ *Turism și cultură:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă
• Diversificarea şi modernizarea posibilităţilor de cazare în vederea dezvoltării turismului de afaceri; • Păstrarea şi valorificarea potenţialului natural şi cultural; • Promovarea localității și a turismului cultural - istoric; • Realizarea unei infrastructuri media de promovare; • Măsuri pentru promovarea evenimentelor culturale tradiţionale; • Măsuri pentru menţinerea tradiţiilor şi obiceiurilor locale; • Amenajarea zonelor de agrement (terenuri de sport, piste pentru role, skateboard, piste de biciclete şi karting, etc); • Realizarea de alei pietonale, piste cu circuit pentru bicicliști, amenajarea de spaţii de odihna; • Dezvoltarea structurilor de cazare şi de agrement specifice turismului eco și agro; • Dotarea si reabilitarea căminului cultural din comună; • Implementarea unor proiecte pentru sensibilizarea cetăţenilor privind importanţa păstrării patrimoniului cultural; • Organizarea de dezbateri publice, conferinţe, mese rotunde și cursuri vizând educaţia culturală; • Alte măsuri/activităţi din domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Consiliul Judeţean Caraș-Severin; Ministerul Turismului; Sectorul privat.

- ***Axa prioritară IV - Dezvoltarea economică și a mediului de afaceri*: Sprijinirea creşterii economice şi a afacerilor cu resurse locale prin îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, dezvoltarea serviciilor suport pentru afaceri și consolidarea rolului activităţilor de agricultură şi silvicultură în contextul dezvoltării spaţiului rural**

✓ *Mediul de afaceri;*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă
• Dezvoltarea și diversificarea oportunităților economice; • Sprijin pentru dezvoltarea competitivității IMM-urilor locale: implementarea standardelor, accesul pe noi piețe etc.; • Promovarea și atragerea de investiții străine directe (ISD) prin acordarea de facilități logistice (terenuri, spații, acces la utilități, infrastructură de telecomunicații, dotări diverse, etc), facilități fiscale, forță de muncă calificată, alte servicii ,etc; • Oferirea unor stimulente (facilități fiscale) pentru localizarea firmelor; • Dezvoltarea de noi infrastructuri de afaceri specializate (centre de afaceri, etc); • Dezvoltarea unei oferte integrate de structuri suport și servicii pentru afaceri; • Alte măsuri/activități-proiecte în domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Consiliul Judeţean Caraș-Severin; Ministerul Întreprinderilor Mici şi Mijlocii, Comerţului şi Mediului de Afaceri; Ministerul Economiei; Sector privat; Bănci; Agenţia de Dezvoltare Economico Socială Caraș-Severin.

✓ *Dezvoltarea şi creşterea calităţii activităţilor în domeniul agricol:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă
• Diversificarea producţiei agricole şi dezvoltarea unei agriculturi alternative/ecologice; • Modernizarea tehnologiei folosite în domeniu agricol şi zootehnic; • Modernizarea sistemului de irigaţii, realizarea instalaţiilor moderne de irigare; • Susţinerea micilor agricultori şi dezvoltarea de servicii de asistenţă pentru aceştia;	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Consiliul Judeţean Caraș-Severin; Ministerul Agriculturii, Pădurilor şi

• Informarea privind măsurile de sprijin pentru fermieri și creşterea capacităţii producătorilor locali de a accesa programe europene; • Dezvoltarea unor structuri pentru susţinerea activităţilor agricole şi profesionalizarea modului de comercializare a produselor; • Realizarea unui centru loal de colectare a produselor agricole; • Dezvoltarea capacităţii de prelucrare a produselor agro-zootehnice; • Alte măsuri/activități-proiecte în domeniu.		Dezvoltării Rurale.

- ***Axa prioritară V - Educație și resurse umane*: Dezvoltarea și modernizarea învățământului prin crearea unor condiţii necesare dezvoltării capitalului uman în reproiectarea inovativă a produselor, serviciilor şi tehnologiilor din toate domeniile vieţii economico-sociale, în educaţia iniţială şi cea continuă, în strânsă corelare cu cerinţele pieţei muncii şi cu standardele europene**

✓ *Sprijinirea sistemului de învăţământ şi a formării profesionale continue:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă
• Modernizarea şi perfecţionarea infrastructurii educaţionale; • Reabilitarea și dotarea unităților de învățământ preșcolar și școlar; • Asigurarea mijloacelor de transport pentru elevi; • Înființarea unei săli de sport; • Amenajare locuri de joacă; • Realizare bazin de înot pentru copii/ locuitorii comunei; • Amenajarea unei baze de agrement locale utilizand izvorul de apă termală; • Creşterea și facilitarea accesului la educaţie, în special pentru categoriile dezavantajate (rromi, persoane cu handicap); • Perfecţionarea profesională a cadrelor didactice din învăţământul obligatoriu; • Prevenirea abandonului școlar;	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Unităţi de învăţământ; Inspectoratul Școlar al Judeţului Caraș-Severin; Consiliul Judeţean Caraș-Severin.

• Dezvoltarea programelor de alfabetizare şi a programelor de tipul *„a doua şansă”* pentru persoanele care nu au absolvit învăţământul obligatoriu; • Promovarea învăţării pe tot parcursul vieţii; • Asigurarea calităţii serviciilor educaţionale în educaţia timpurie şi în învăţământul pentru copiii şi elevii cu cerinţe educaţionale speciale; • Promovarea parteneriatelor în educaţie (şcoală – autorităţi locale, şcoală – părinţi, şcoală – agenţi economici, şcoală – societate civilă); • Alte măsuri/activităţi din domeniu.		

✓ *Creşterea gradului de ocupare a populaţiei din Mehadica:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	**Termen/Sursa de finanţare**	**Instituţie responsabilă**
• Promovarea formării profesionale pe tot parcursul vieţii; • Recunoaşterea şi certificarea învăţării non-formale şi informale prin realizarea de parteneriate cu instituţii competente; • Adaptarea ofertei la cererea de pe piaţa muncii din Mehadica şi din localităţile învecinate; • Dezvoltarea serviciilor de consiliere, orientare profesională şi informare privind cariera; • Facilitarea accesului la cursuri de formare şi perfecţionare continuă; • Dezvoltarea programelor specifice pentru reintegrarea pe piaţa muncii a persoanelor din grupuri vulnerabile; • Alte măsuri/activităţi din domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Agenţia Judeţeană de Ocupare a Forţei de Muncă din Caraș-Severin; Consiliul Judeţean Caraș-Severin; Ministerul Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale.

- ***Axa prioritară VI - Social și sănătate*: Îmbunătăţirea condiţiilor sociale și de sănătate prin creşterea performanţelor şi a disponibilităţii serviciilor sociale și îmbunătăţirea infrastructurii specifice care să asigure calitatea corespunzătoarea serviciilor şi informaţiilor medicale şi creşterea accesului populaţiei la acestea**

✓ *Asistența socială:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă
• Reabilitarea infrastructurii sociale; • Pregătirea personalului care să lucreze în cadrul serviciilor de asistenţă socială; • Îmbunătățirea serviciilor pentru persoanele cu dizabilități; • Înființarea unui centru de zi de bătrâni; • Înființarea de centre pentru tineret; • Promovarea ocupării forţei de muncă şi sprijinirea mobilităţii forţei de muncă; • Promovarea incluziunii sociale şi combaterea sărăciei; • Alte măsuri/activităţi din domeniu;	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Consiliul Judeţean Caraș-Severin; Autoritatea de Sănătate Publică a judeţului Caraș-Severin; Ministerul Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale.

✓ *Sistemul sanitar și fitosanitar:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă
• Reabilitarea/modernizarea infrastructurii, dotarea cu echipamente şi, după caz, mărirea capacităţii dispensarului/centrului medical; • Înființarea şi/ sau reabilitarea unor unităţi de promovare a sănătății (planificare familială, educaţie sanitară); • Dezvoltarea sistemului de e-sănătate; • Educarea tineretului în școli și a populației cu privire la principiile vieții sănătoase; • Elaborarea de studii şi strategii în domeniul sănătăţii populaţiei; • Reabilitarea/modernizarea infrastructurii, dotarea cu echipamente şi, după caz, mărirea capacităţii cabinetului veterinar; • Alte măsuri/activităţi din domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Consiliul Judeţean Caraș-Severin; Ministerul Sănătăţii.

- ***Axa prioritară VII - Capacitatea administrativă*: Dezvoltarea și modernizarea administrației publice locale prin consolidarea şi eficientizarea administraţiei publice în vederea creşterii calităţii serviciilor publice furnizate, creșterea productivității pe salariat și reducerea birocrației prin reproiectarea inovativă a serviciilor publice**

- ✓ *Administrația locală:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanțare	Instituție responsabilă
• Reabilitarea şi modernizarea inovativă a infrastructurii instituţionale; • Dotarea şi echiparea structurii administrative, cu măsurarea creșterii productivității muncii și a reducerii birocrației; • Achiziționare mașină de pompieri pentru Serviciul situații de urgență; • Achiziționarea unui utilaj multifuncțional pentru întreținerea domeniului public al comunei: tractor multifuncțional cu echipamente auxiliare precum: remorcă, lamă dezăpezire, mătură stradală, tocătoare și remorcă vidanjă; • Achizitionarea unui buldoexcavator; • Identificarea modalităţilor de implementare a reformei la nivel local; • Elaborarea procedurilor de cooperare între administraţia centrală şi locală precum şi între autorităţile administraţiei publice locale/regionale şi structurile implicate în procesul de descentralizare; • Training pentru funcţionarii publici din administraţia publică locală în vederea organizării şi eficientizării serviciilor descentralizate și reducerea birocrației; • Realizarea documentelor strategice de planificare a activităţilor specifice administraţiei publice locale; • Introducerea sistemelor adecvate de management a documentelor; • Planificarea serviciilor destinate cetăţenilor; • Simplificarea şi reducerea barierelor administrative pentru cetăţeni; • Constituirea grupurilor de acţiune locală (GAL); • Alte măsuri/activități din domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Consiliul Judeţean Caraș-Severin; Ministerul Administraţiei.

✓ *Spaţiul public şi valorificarea specificului local al comunităţii locale:*

Plan de acțiune/proiecte propuse	Termen/Sursa de finanţare	Instituție responsabilă
• Reactualizare Plan Urbanistic General; • Elaborarea de documentaţii PUZ pentru zone de dezvoltare şi nu doar pentru o investiţie; • Realizarea cadastrului imobiliar/edilitar; • Realizare intabularii imobiliare/edilitare; • Consultări publice cu cetăţenii despre imaginea localităţii; • Realizarea/actualizarea de studii în domeniu; • Măsuri pentru finalizarea investiţiilor mai vechi sau recente nefinalizate; • Alte măsuri/activități-proiecte în domeniu.	2021 - termen final; Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, alte surse de finanţare.	**UAT Comuna Mehadica;** Consiliul Judeţean Caraș-Severin.

Planificarea strategică urmăreşte să menţină o viziune clară a destinelor comunităţii şi a teritoriului, în termeni cât mai concreţi şi precişi. Aceasta are ca scop concentrarea activităţilor şi a tuturor celor implicaţi în viaţa comunităţii, în beneficiul și în interesul acesteia. Strategia de Dezvoltare Locală se subscrie cerinţelor de dezvoltare ale Comunităţii Europene pe principii de Dezvoltare Durabilă.

Concluzii

Zonele predominant rurale alcătuiesc jumătate din Europa, cuprinzând aproximativ 20% din populație. Tot mai mulți oameni migrează spre oraș în căutare de noi oportunități de angajare și de acces la servicii. Cu toate acestea, la nivel regional se observă câteva particularități ce țin de migrația urban-rural.

În Regiunea de Vest, contrar tendinței de la nivel național de scădere a populației din rural (-0,4%, -38.310 persoane), populația din zona rurală a crescut cu +10.276 persoane (+1,4%). Această creștere a fost influențată de migrația populației dinspre urban în zonele periurbane. În județul Caraș-Severin, satele nu depășesc 5.000 de locuitori, fiind de mărime medie spre mică și așezate în culoare și depresiuni, dar și în spațiul montan, unde majoritatea satelor au înregistrat scăderi ale populației.

În faza de analiză a situaţiilor curente pe lângă problemele identificate ale regiunii au fost identificate şi obiectivele principale care contribuie la dezvoltarea integrală a teritoriului. Luând în considerare aceste obiective am identificat priorităţile strategiei de dezvoltare. Scopurile formulate anterior indică paşii care trebuie urmaţi în procesul de dezvoltare şi care ne ajută la eliminarea fenomenelor negative datorită faptului că problemele nu apar într-un singur domeniu, iar administrarea lor se realizează în mod complex.

Rezolvarea problemelor principale de la nivelul comunei se realizează prin atingerea a trei scopuri centrale, identificate în cadrul strategiei și anume:

a. Reabilitarea şi îmbunătăţirea spaţiului rural;
b. Dezvoltarea economică;
c. Îmbunătăţirea calităţii vieţii.

Strategia de dezvoltare a Comunei Mehadica pentru perioada 2021 – 2027 va folosi drept suport la dezvoltarea durabilă a comunei prin realizarea planului de dezvoltare care vizează creşterea calităţii vieţii, un element indispensabil pentru existenţa viitoare a comunei.

Comuna Mehadica are nevoie să-și identifice și să-și susțină competențele-cheie pe care le deține pentru a deveni un actor lucid în competiția la nivel local - regional; trebuie să identifice și să-și asume rolurile pe care poate și dorește să le joace la nivel regional și național, precum și în contextul integrării României în Uniunea Europeană.

Acest document va asigura implicarea generală a actorilor locali, a cetățenilor în elaborarea și implementarea planurilor de dezvoltare a comunei pe termen mediu și lung și a proiectelor pe termen mediu și scurt care derivă din aceste planuri.

Strategia va orienta programele sectoriale, ale instituțiilor și organizațiilor locale, va furniza informațiile necesare sectorului privat și va implica pe reprezentanții acestuia în

planificarea dezvoltării economice locale, va asigura fundamentarea solicitărilor de finanțare pentru proiectele prioritare.

Conform premiselor de formulare a strategiei și a perspectivelor de dezvoltare a comunei, conceptul strategic trebuie formulat astfel încât transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni ce vor duce la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității. Conceptul strategic de dezvoltare se transpune astfel printr-o dezvoltare economică datorată poziției comunei, determinată de atragerea de firme/activități economice/investiții.

În acest sens, trebuie urmate două puncte prioritare: creșterea gradului de atractivitate a comunei (prin îmbunătățirea imaginii, a calității vieții, prin revitalizare rurală) și facilități de atragere a firmelor private (prin investiții în infrastructură, ofertă de terenuri, servicii strategice, facilități fiscale, etc.)

Trebuie să se țină cont și de faptul că o comună nu este un sistem închis, iar realizarea celor cinci obiective generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare rurală, politicile, planificarea strategică rurală, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- creșterea durabilă, în așa fel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și a operatorilor de piață;
- fortificarea capacității instituționale: prin management eficient, definirea serviciilor publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu cerințele populației;
- realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat;
- realizarea acelor programe și proiecte pe care sectorul privat nu le poate realiza;
- integrarea politicilor atât pe orizontală, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a comunei cu politicile de dezvoltare ale județului Caraș-Severin și ale regiunii din care face parte;
- managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, precum și integrarea fluxurilor de resurse energetice și materiale într-un ciclu natural;
- folosirea mecanismelor de piață pentru a atinge ținta durabilității, respectiv emiterea de reglementări pentru eco-taxe și funcționarea utilităților publice în sistem de piață, evaluarea investițiilor după criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la întocmirea bugetului local;

- realizarea unui program sau proiect fără a afecta cultura unei comunități, ori pentru a recupera moștenirea culturală a unei comunități și/sau tradițiile întregii comunități locale;
- interzicerea multiplicării serviciilor publice, dacă acestea nu servesc unei nevoi locale;
- analiza capacității tehnice de execuție;
- evaluarea eficienței utilizării resurselor financiare și umane;
- evaluarea viabilității financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute;
- identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acesteia;
- corespondența între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- evaluarea nevoilor comunităților sărace și a capacității municipalității de a asigura accesul acestora la locuință, locuri de muncă și serviciile publice de bază;
- protecția mediului;
- realizarea unui program sau proiect în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea unui program sau proiect de către sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investiții, dacă există oportunitatea de a obține profituri viitoare;
- asigurarea publicității informațiilor cu impact în investiții (informații topografice, informații statistice privind economia locală, regulamentul de urbanism, planul de urbanism general și planurile de urbanism zonal).

Dezvoltarea comunei nu reprezintă doar o problematică la nivelul autorităţii publice locale, ci ţine şi de voinţa şi capacitatea comunităţii de a se implica activ în realizarea obiectivelor de interes strategic şi de a avea o atitudine cât mai pozitivă la tot ceea ce este nou.

Viziunea cetățenilor comunei Mehadica este în spiritul dezvoltării zonei din punct de vedere economic și social, prin mai buna valorificare a resurselor locale, atragerea investițiilor și investitorilor, revigorarea tradițiilor, crearea/reabilitarea infrastructurii și punerea în valoare a poziționării geografice, în deplin respect față de mediul înconjurator.

Atât Strategia de Dezvoltare Locala, cât și mecanismele instituționale implicate în procesul de implementare trebuie să țină cont de interesele comunității, care au fost exprimate prin intermediul sondajului de opinie și se regăsesc în portofoliul de proiecte prioritare ale comunei.

Autorităţile locale îşi vor asuma rolul de coordonator al procesului de „transformare”, dezvoltând oportunităţile de care beneficiează în comparaţie cu alţi competitori, şi anume: administraţie competentă, tradiţii, activităţi culturale intense, servicii de calitate, identitate istorică, obiective turistice etc.

În strânsă dependenţă cu realizarea obiectivelor propuse este absorbția surselor de finanţare nerambursabilă care pot fi atrase, deoarece bugetul local nu are capacitatea de a susţine realizarea

acestora în totalitate, dar poate beneficia de oportunităţile financiare oferite din partea Uniunii Europene și nu numai.

Comuna Mehadica poate fii:

- comună care oferă servicii de calitate;
- o comună care dispune de servicii de sănătate şi asistenţă socială propice;
- o comună culturală de importanță județeană;
- o comună cu infrastructură modernă şi funcţională;
- o comună cu instituţii culturale moderne;
- o comună care oferă actualelor şi viitoarelor generaţii o educaţie de calitate prin instituţiile de învăţământ existente;
- o comună cu o infrastructură turistică atractivă, unde obiectivele turistice sunt puse în valoare, iar vizitatorii revin cu plăcere;
- o comună a cărei economie se bazează pe resursele existente şi le folosește în mod conştient şi raţional, care să stimuleze forţa de muncă locală.

În concluzie, se poate spune că strategia de dezvoltare elaborată este realizabilă în condiţiile precizate şi se va adapta cerinţelor şi necesităţilor, astfel încât aceasta să fie cât mai realistă şi aplicabilă. Se poate spune că, strategia de dezvoltare este o radiografie a prezentului şi viitorului, care stabileşte direcţiile de dezvoltare şi stă la baza deciziilor viitoare, ale celor care vor hotări măsurile necesare atingerii ţintelor propuse.

Mehadica – imagine panoramică

Bibliografie

- Site-ul Primăriei Comunei Mehadica: *http://mehadica.ro*
- *Revista Transilvană de Ştiinţe Administrative*
- *Strategia Națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*
- Siteul Comisiei Europene: *https://ec.europa.eu*
- Grupul de Acțiune Locală „Poarta Almăjului”, *Planul de Dezvoltare Locală*
- *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene - C456 din 18 decembrie 2018*
- Site-ul cluster-ului Automotivest:

http://www.automotivest.ro/media/dms/actualizare_profil_REGIUNEA%20VEST_Av(1).pdf

- Institutul Național de Statistică, *Proiectarea populației României, pe medii de rezidență la orizontul anului 2060*
- Agenția pentru Dezvoltare Regioală Vest, *Planul pentru dezvoltarea regională al Regiunii de Vest 2021 – 2027*
- *„Recensământul Populației și al Locuințelor 2002 - populația unităților administrative pe etnii”* - Kulturális Innovációs Alapítvány (KIA.hu - Fundația Culturală pentru Inovație)
- Rezultatele finale ale Recensământului din 2011. Institutul Național de Statistică din România
- Agenția pentru Protecția Mediului Caraș-Severin, *Raport privind starea mediului în județul Caraș-Severin*
- Site-ul Institutului Intercultural Timișoara: *www.intercultural.ro*
- Site-ul Biroului Electoral Central: *https://locale2020.bec.ro/rezultate/*
- Young Professional Scheme – Alistar Nicolson, *Managementul strategic*
- Site-ul Romaniam Statistical Review:

http://www.revistadestatistica.ro/wp-content/uploads/2014/02/RRS_5_2012_A6_ro.pdf

- Osita, Christian; Onyebuchi, Idoko; Justina, Nzekwe, *Organization's stability and productivity: the role of SWOT analysis*
- *Site-ul: https://www.academia.edu/11392520/Analiza_strategica_SWOT_a_unei_intreprinderi_organizatii*

Colectiv de elaborare:

Cristina Eugenia Mîndrilă – Manager proiect

Andreea Alina Man – Consultant în management

Bianca Andreea Lobonț - Consultant în management

Primăria Comunei Mehadica
Adresa: Strada Principală, nr. 71, Mehadica, Județul Caraș-Severin
Tel: 0255563339; Fax: 0255-563334
E-mail: primaria.mehadica@gmail.com
Web site: www.mehadica.ro